

ETER-AKTUELLT

Tidningen för DX-are och världsradiolyssnare. Nr 7 sept 05 Årgång 47

När radion kom till Hudiksvall.

Sveriges DX-Förbund * Senaste nytt på www.sdx.org

7. Vilka associationer får du av paus signaler?
10. Glimtar ur arkivet
11. Teknik- Antenner
14. Den sällsamma historien om TI4NRH
18. Vem behöver fler musikradiostationer?
20. En dröm eller..?
21. Årsmöte hos DSWCI
22. När radion kom till Hudiksvall
30. En variabel allbandsantenn för kortvåg
31. Radiomysterium

3. LEDAREN
4. AFRIKA HORISONT
8. ALLT OM MEDIA
9. DX-FILATELI
26. FM/TV SPALTEN
29. LÄTTFÅNGAT
32. MKV-ÖVERSIKT
34. AKTUELLT PÅ BANDEN
38. QSL-POSTEN

Omslaget:

Eldsjälen Birger Ångman. Direktören som startade radiosändningar i Hudiksvall.

STOPPDATUM NR 8 / 2005

Huvudredaktion

Spaltredaktörer

Sista sekunden

e-postas till sekunden@sdx.org

ETER-AKTUELLT

ISSN 0014-1658

STOPPDATUM

för de tre närmaste utgåvorna:

Nr Huvudredaktion Spaltredaktörer

9 12:e oktober	14:e oktober
10 16:e november	18:e november
1/06 11:e januari	13:e januari

REDAKTION

Eter-Aktuellt är organ för SVERIGES DX-FÖRBUND (SDXF)

© 2005. Eftertryck med angivande av källan är tillåtet såvida inte annat anges för resp artikel. *Reproduction is allowed, unless otherwise stated, provided that credit is given to the source.*

Tryckt av Grafikerna Livréna i Kungälv AB, 2005

Dagh Casselbarnt	Huvudredaktör och ansvarig utgivare
Bertil Grenholm	Biträdande huvudredaktör
Erik Johansson	Redaktionssekreterare
Moritz Saarmann	Annonsredaktör

Eter-Aktuellt bygger till stor del på bidrag från läsarna. Vi är tacksamma för alla former av bidrag - allt från tips till tipsspalter till underlag för hela artiklar.

Bidrag kan sändas antingen till huvudredaktionen (adress ovan) eller direkt till respektive spaltredaktör. För att kunna komma med i en viss utgåva måste bidrag vara framme senast vid stoppdatum (se ovan). För material som önskas i retur är det viktigt med fullständig uppgift om namn och adress.

Beträffande medlemskap, prenumeration och adressändring kontakta Sveriges DX-

ANNONSBOKNING:

Eter-Aktuellt, annons
c/o Moritz Saarmann
Syrenvägen 5
435 30 Mölnlycke

annons@sdx.org

dagtid: 031-747 06 08

kväll: 031-338 18 04

Fax:

ETER-AKTUELLT

c/o Dag Casselbrant

Ringvägen 24 B

872 31 KRAMFORS

E-post: eteraktuellt@sdx.org

0612-144 80

Bertil Grenholm	031-21 66 91
Gamlestadstorget 42	
415 03 GÖTEBORG	
E-post: bertil@sdx.org	

Erik Johansson	013 - 12 31 49
Garvaregatan 20	
582 53 Linköping	

Icke fasta spalter

DX-Filateli	CB
Christer Brunström	035 - 10 80 90
Kungsgatan 23	
302 45 HALMSTAD	
E-post: dxfilateli@sdx.org	

Klubbnytt	EJK
Erik Johansson	013 - 12 31 49

Första numret....

Ja det är första numret som jag har redigerat. Jag hoppas innerligt att ni kan läsa denna text och all övrig text i tidningen, att ni skall se bilder där bilder skall vara. Jag hoppas även att tidningen inte kommit för sent i era brevlådor.

Jag vill först och främst ta av mig hatten, buga och säga ett jättestort tack till Krister Eriksson som nu dragit sig tillbaka som hred. Du har gjort ett jättejobb och jag hoppas jag kan fortsätta i samma anda. Att du inte lämnar EA helt är jag mycket tacksam för.

Jag vill även rikta ett tack till alla redaktörer som nummer efter nummer producerar artiklar och spalter. Och det har sagts förr, men tål att upprepas: Ni gör ett jättejobb och jag vet att ert arbete uppskattas. Och jag hoppas att ni håller ut ett tag till.

Nu är det på sin plats att presentera mig själv. Jag är en dalmas (nä från Borlänge i varje fall) som lever i förskingringen, närmare bestämt i Kramfors. Jag har hunnit fylla 47 år. Mina arbetsdagar tillbringar jag på Kramfors kommunbibliotek där jag jobbar som bibliotekarie. Mitt huvudsakliga arbetsområde är att se till att datorer, sladdar och databaser är i prima skick. Jag är särbo (eller som vi säger i Kramfors: krambo) med Eva som bor i Västerås. Jag har tre barn som är utflugna och spridda över landet.

DX-ing började jag med alldeles i början av 70-talet. I dag kan jag nog kalla mig för programlyssnare. När jag har fritid uppskattar jag att läsa, ha min lödkolv varm med radion inställd på någon trevlig kanal. SM3RBR är min amatörradiosignal och jag är aktiv i Ådalens Sändaramatörer (SK3IK). I början på 70-talet var jag med om att bilda Stora Tuna DX-klubb. Ja det var lite "info" om mig.

Jag hoppas att vi tillsammans skall fortsätta att göra en trevlig och läsvärd tidning.

Må nu gott och skicka in bidrag till nästa nummer!

73 de Dag Casselbrant, DCB

KALENDARIUM

september

1	LBY, UZB	Nationaldag
	S	Utlandssändingarna börjar 1938
	SVK	Republiken bildas 1992
	SYR	Den arabiska revolutionens dag
2	KOR	Tackfest
	VTN	Nationaldag
3	GUM, PTR, USA	Arbetarnas dag
	KOR	Tackfest
	QAT	Nationaldag
4	BER, CAN	Arbetarnas dag
	KOR	Tackfest
6	PAK	Försvarets dag
	SWZ	Nationaldag
7	B	Nationaldag)
	MOZ	Segerdagen
8	AND	Nationaldag
9	ISR	Nyår
	KRE, TJK	Nationaldag
11	ETH	Etiopiska nyåret
	PAK	Quaid-e-Azams dödsdag
12	CPV, ETH	Nationaldag
15	CTR, GTM, HND, SLV, NCG	Oavhängighetsdag (nationaldag)
16	AGL	Helogndag
	MEX, PNG	Oavhängighetsdag (nationaldag)
18	CHL	Oavhängighetsdag (nationaldag)
19		S:t Kitts och Nevis nationaldag
20	MLD	Nationaldag
21	BLZ, MLD, MLT	Nationaldag
22	MLD, ARS	Nationaldag
23	J	Hösten börjar
24	DOM, GNB	Nationaldag
25	MOZ	Armens dag
26	YEM	Revolutionsdag
30	BOT	Nationaldag

Alla tidsuppgifter i Eter-Aktuellt anges i UTC.

Svensk tid = UTC + 1 timma.

Sommartid = UTC + 2 timmar

All times in UTC

DX-KÖPS hemsida

<http://www.sdx.org/dxkop/>

E-post: dxkop@sdx.org

SVERIGES DX-FÖRBUND

SVERIGES DX-FÖRBUND

Box 25145

SE-750 25 UPPSALA

info@sdx.org

<http://www.sdx.org>

Sveriges DX-Förbund, förkortat SDXF är en opolitisk ideell organisation med syfte att befrämja, stimulera och sprida information om DX-ing och kortvågslýsning. SDXF ger ut tidningen Eter-Aktuellt som kommer ut med 10 utgåvor per år, varav två är dubbelnummer. SDXF är dessutom sammanhållande organisation för ett antal lokala DX-klubbar i Sverige. **Medlemsskap** i SDXF (helår, sverige): 300 kr inkl Eter-Aktuellt, Familjemedlemskap inkl 1 EA 325 kr, utan Eter-Aktuellt 110 kr, betalas in på postgiro 3 26 26-4. För medlemmar utanför Sverige gäller andra avgifter som meddelas på begäran - *Membership rates valid outside Sweden can be obtained upon request.*

MYCKET AFRIKANSKT BLAND NYHETERNA

Vi börjar med ett brev från Uganda...

Från en kvinnlig DX-are i USA kommer följande sommarhistoria, hämtad ur Glenn Hausers DX-Listening Digest:

"1984 tog jag mitt första initiativ till att få svar från **Radio Uganda**. Under alla år har jag sänt oräkneliga brev och "ploys", som jag brukar använda i hobbyn, och 1995 fick jag faktiskt stationen verifierad! Till min stora förvåning fick jag igår (i juli 2005) ännu ett brev från Radio Uganda. Omedelbart kände jag igen mitt flyg-SASE och typsnittet från den IBM-skrivmaskin jag brukade använda plus några ugandiska ostämplade frimärken (som jag troligen skickat iväg i något av mina tidigare brev).

"Do you still get us?"

Brevet var från Jingo Francis Kibirige, journalist på stationen. Han skriver att han har gått igenom några stationsbrev och funnit ett som jag skrivit till stationsingenjören – och "by the way – do you still get us?". Huvudämnena i brevet handlar om hur fattig han är och om att Uganda är ett av Afrikas fattigaste länder och om att stationen han arbetar för är "en av de sämst betalade radiostationerna". Han skriver vidare att han har en BA-examen i masskommunikation och att han väldigt gärna vill öka sina färdigheter i att göra radio-program – och "jag hoppas att du kan hjälpa mig att få mina drömmar uppfyllda".

Min man gillade brevet extra mycket!

Det är klart att jag förstod, så fort jag började skriva mitt brev, att den här sortens vädjanden skulle komma, men det är ganska länge sedan jag fick något liknande. Jag brukar då och då få brev från personer i den tredje världen med önskemål om att bli min "houseboy". Ett kom från en militärofficer, som letade efter en snygg amerikansk flicka som han kunde ha en meningsfull relation till. Min man gillade det brevet extra mycket!

Min ugandiske "vän" skickade med sina adresser och "kommer nu att vänta tills du svarar". Det verkar alltså som om sådana här brev fortsätter att komma och jag varnar gärna andra DX-are, så att de inte går på dessa, mycket vänliga, vädjanden. I vilket fall som helst, så bidrog hans brev till en hel del intressant snack vid kontorets vattenkylare de närmaste dagarna."

Har du själv fått några intressanta, ovanliga, uppseendeväckande eller andra brev, som du vill berätta om för EA:s läsare? Jag är säker på att det finns många som vill läsa din historia!

STAR FM - SW
radio

Fondation Hirondele Liberia

...och fortsätter med några nyheter från Liberia!

Star Radio Liberia är tillbaka på kortvåg

I oktober 1997 hörde jag för första och enda gången den **Star Radio**, som då sände från Monrovia i **LIBERIA** på 3400 kHz. Jag begåvades med ett trist, automatiskt tillbakasänt mailsvar från George Bennett, som då var chef för stationen. Han skrev att det jag hade hört var en testsändning från en 4 kW-sändare, belägen utanför Monrovia, som kunde höras på såväl 3400 som 5880 kHz. Han berättade också att det var Fondation Hirondele, som stod bakom sändningarna, och att de stöddes av USAID.

Tyvärr hördes stationen oerhört dåligt, så det blev aldrig något mera än dessa testsändningar på kortvåg. Man sände dock vidare på FM ända tills i mars år 2000, då presidenten, Charles Taylor, med våld såg till att dess

Fondation Hirondele
Media for Peace and Human Dignity

röst tystnade. Liberia har nu kommit igenom 15 års inbördes strider och man tror att Star Radio kommer att spela en viktig roll, när fredsprocessen kommit igång på allvar och landet ska återuppbyggas.

Sänder från Ascension Island

Den 12 juli 2005 började **Star Radio** åter sända på kortvåg, dels för hela Liberias befolkning och dels för de närliggande ländernas. Den här gången tar man dock inga risker, utan köper sändningstid från en av de starkare anläggningarna i regionen, den på **ASCENSION ISLAND**. Det är därför ingenting att förvåna sig över att de hörs så pass bra, även här uppe i Skandinavien. Det finns två tider att välja på, när det gäller kortvåg: Kl 07.00-09.0 på 9525 kHz och kl 21.00-22.00 på 11965 kHz. På FM sänder man hela 17 timmar dagligen.

Det är fortfarande "The Hironde Foundation's Project" som står bakom stationen och sändningarna. Dessa består av nyheter, intervjuer och "feature programmes", ofta på engelska, men också på lokala språk. I Liberia heter Star Radios stationsmanager Mr. James K. Morlu och han kan nås via email: star.radioliberia@yahoo.com (lågt streck mellan "star" och "radio"). Han bekräftade mycket snabbt min lyssnarrapport med ett e-mail.

Fondation Hironde har sitt högkvarter i Lausanne, Schweiz och dit kan man skriva till Mr. Darcy Christen, 3 Rue Traversière, CH 1018 Lausanne, Schweiz, dchristen@hironde.org. Man har även utförliga hemsidor om organisationens olika projekt och radio-stationer: www.starradio.org l o. www.hironde.org

Även Radio Veritas testar kortvågen

Vid 22-tiden har det kHz i sommar på 5470 kHz hörts en station med religiösa program och gospelmusik. Det har nu bekräftats att det är Radio Veritas som sänder direkt från Monrovia, LIBERIA. Stationen kallar sig också för "The Voice of Truth" och sänder för och ägs av "The Catholic Archdiocese of Monrovia" och är på 10 kW. Hittills har man dock bara nått upp till 6 kW i dessa kvällssändningar 21.00-23.00. I ett email till Jari Savolainen berättar stationschefen, Rennie Ledgerhood, att man också tänker sända program kl 06.00 på morgnarna på frekvensen 6090 kHz. Han är tacksam för lyssnarrapporter, som kan skickas till radioveritas@hotmail.com.

Flera afrikanska nyheter

Är Zanzibars sändarproblem över?

Voice of Tanzania från **ZANZIBAR** har länge haft pro-

blem med sin sändare, som hittills alltid legat runt 11734v kHz. Nu sägs det att den 11 juli kommer att framstå som ett historiskt datum på den afrikanska DX-scenen, eftersom stationen från och med denna dag hörts enastående bra på exakt 11735,0 kHz – och dessutom på 6015,0 kHz! Kolla själv någon gång mellan kl 16.30 och 21.00. Troligen har kinesiska tekniker varit där och gjort ett excellent jobb. Den 18 juli informerade stationen själv om att ett avtal skrivits mellan **Voice of Tanzania**, **Zanzibar** och **China Radio International**.

Det har aldrig varit särskilt lätt att få DX-landet Zanzibar i QSL-pärmen, men det finns de som har lyckats via Khalid Hassan Rajab, Head of Shortwave Radio Transmitter, Voice of Tanzania Zanzibar, P O Box 1178, Zanzibar, Tanzania.

Voice of Africa testar

Utlandsprogrammet från **LIBYENS Libyan Jamahiriya Broadcasting Corporation** kallar sig för **Voice of Africa** och testar nu på olika språk, tider och frekvenser. Stationen har en arabisk/engelsk/fransk hemsida: www.ljbc.net och man ber om rapporter på dessa test-sändningar till: The General Center for Directed Broadcasting, Voice of Africa, P O Box 4677, Tripoli, Libya Great Jamahiriya.

Lyssna på Franska Réunion!

Ett land som jag aldrig lyckats höra själv är **FRANSKA RÉUNION**. Nu såg jag att en DX-are lyckats få in franska marinens **Station FUX** på 4334 kHz och även fått ett QSL från v/s: Major Jacob, Commandement de la Marine à la Réunion, Unité Marine, F-97420 Le Port, Réunion. Inget riktigt BC/QSL, men ändå... Tyvärr kan jag inte hjälpa vare sig mig själv eller er med några alternativa tips vad gäller detta afrikanska land, som numera bara sänder sina program på kort- och mellanvågsbanden.

www.allAfrica.com

Den här hemsidan har jag skrivit om förut, men är du speciellt intresserad av vad som händer i Afrika kan det

Ljbc.net

vara dags för en "favorit i repris".

Förutom att den innehåller en mängd afrikanska nyheter och information kan man lyssna på Real Audio-sändningar från **BBC World Service** och **Radio France Internationals** service till Afrika. Från BBC kommer till exempel programmen "African Summary", "Focus on Africa", "Network Africa", "Fast Track", "Africa Live", "Artbeat", "Postmark Africa" och "African Perspective". Du kan även lyssna på RFI:s engelska sändningar kl 04.00-04.30, 07.00-08.00, 16.00-17.00 och 17.00-17.30.

"Updated Africa"

Tony Rogers i British DX Club har nu gjort en "Updated Africa", som ligger ute på BDXC-UK:s hemsida: www.bdx.org.uk. Som vanligt finns det två versioner i pdf-format, som kan laddas ned:

- I landsordning. En lista över alla kända, både inhemska och internationella, sändningar från Afrika och dessutom alla oppositions- och målinriktade clandestinesändningar, ämnade för afrikanska länder.
- I frekvensordning. En lista över hemmasändningar från sub-sahariska Afrika och de flesta clandestines. Där finns också internationella sändningar, som reläas av sändare i Afrika på tropikbanden.

"The African Channel"

I USA har man startat ett nytt, oberoende, kabel-TV-nätverk, **The African Channel**. Här ska man visa hela världsdelen Afrika ur helt andra perspektiv än de vanliga.

Tanken är, att man för första gången någonsin ska beskriva den rika och löftesrika kontinenten med alla de livsstilar, som 53 afrikanska länder kan uppvisa – deras otroliga historier, deras dagliga liv, deras framgångar, deras sätt att fira och deras stora utmaningar. Du kan följa utvecklingen på hemsidan: www.theafricanchannel.com skriver Andy Sennitt på Media Network Blog.

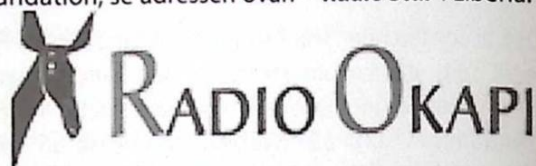
Kom gärna med dina egna nyheter!

Om du har egna nyheter om afrikansk radio är jag tacksam om du hjälper mig med att sprida dem till

övriga EA-läsare. Det är nog de också.. Tacksamma...

Radio Okapi sänder även på kvällar

Kan du franska kan du försöka lyssna på **Radio Okapis** nya kvällssändningar via Sentechn. De sänds nu kl 04.00-06.00 på 11690 kHz och 16.00-17.00 på 11890 kHz. Man startar sina sändningar med afrikanska rytmer och en kör som sjunger "Okapi, Okapi". Du kan nå stationen, som sänder till **CONGO D.R.**, via Hironde Foundation, se adressen ovan = **Radio Star** i Liberia.

Radio Kahuzi har svarat

Chansen att få höra **Radio Kahuzi** på 6210 kHz är närmast obefintlig, så länge den etiopiska stationen, **Radio Fana**, ligger på samma frekvens. Skulle du lyckas, så lär det bli stor glädje på stationen, om du skickar en rapport till Barbara Smith, som är sekreterare på hemmakontoret i Toccoa, Georgia, USA, besi@alltel.net.

En afrikansk DX-are gjorde det – lyssnade alltså! – och fick hälsningar via etern och e-mails från två andra medarbetare på stationen. Två veckor senare kom det ett vackert QSL-kort från USA-adressen. Den stationen får nog inte många lyssnarrapporter!

Radio Waaberi sänder till Somalia

Eftersom jag inte skriver någon Clandestinesida i detta EA-nummer, så kommer här information om ett nytt program för **SOMALIA** och framför allt för **SOMALILAND**. Det produceras av den Californiabaserade Waaberi Broadcasting Services och kallar sig **Radio Waaberi**.

Jag har inte haft tillfälle att lyssna själv någon fredag kl 13.30-14.00 (via Jülich). Berndt Trutenau uppger i ett meddelande att detta program förut gått under namnen **Radio Solmal/Soomal** och **Radio Nuateri/Muateri**.

Man uppger en hemsida: www.radiowaaberi.org och även en email-adress som vi kan försöka skriva till: info@radiowaaberi.org.

Vilka associationer får du av paussignaler?

av Ullmar Qvick

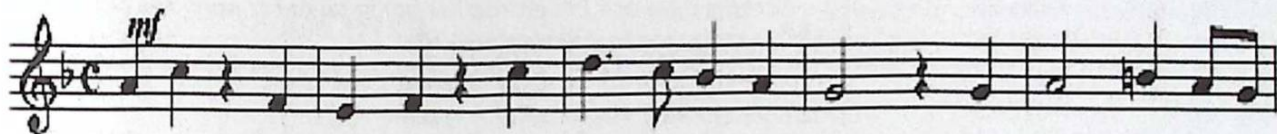
Jag har många gånger funderat över hur paus- och lystringssignaler hänger samman med landet de kommer ifrån. Samtidigt undrar jag om du som läser detta har några åsikter i saken.

Den paussignal jag känner starkast för är den från All India Radio. Den får mig att tänka på en kväll i en bungalow ute i djungeln. Genom snåren kommer en tiger smygande, jag ser hans gula ögon glimma. Natten är full av mysterier och Indiens hela natur och märkliga människor omger mig.

Därnäst kommer paussignalen från BBC i London. Den är ju mycket speciell och karakteristisk. Den får mig att tänka på en knackning, att London vill komma in för att lämna ett budskap. Samtidigt är signalen en visshet om seger över alla fiender. Aktuellt idag lika väl som under Andra världskriget.

Då, åren 1943-45, kunde jag sommartid i min hemstad Kristinehamn vandra nedför mammas gata och genom de öppna fönstren hördes kl 19.30 det karakteristiska tam-tam-tam-taam från BBC på svenska. Alla som hade kortvågsradio – och det hade de flesta på den tiden – lyssnade på BBC, eftersom britterna gav mer nyheter än Radiotjänst, som hade vissa förbehåll genom Sveriges neutralitet.

Tänk vad kortvågen betydde i människors liv här i Sverige då för drygt 60 år sedan.... Idag har Internet samma plats, men radions och kortvågens speciella klanger och nyckfullhet kan ingenting ersätta. Nostalgi, min käre läsare, nostalgi och vetskapen om årens gång och livets föränderlighet.

PUBLIC ACCESS

Läs om radio, TV och andra elektroniska medier
i ett oberoende nyhetsbrev.

Nyhetsbrevet bevakar medierna såväl i Norden som i andra länder; programverksamhet, teknik och ekonomi samt politik. I år har uppmärksamats bl.a. ny digital teknik för radio inklusive DRM för AM- och FM-bandet.

Läsarna finns i bl.a. i Riksdagen, regeringskansliet, myndigheter, public service och privat radio och tv, närradio, öppna kanaler, kabelbolag, intresseorganisationer och enskilda abonnenter. Även i de nordiska grannländerna.

Nyhetsbrevet skickas som bifogat PDF-dokument (ca 10 sidor) till abonnenterna, som också har tillgång till en webbversion. Kontakta news@publicaccess.se för att erhålla ett aktuellt provnummer.

www.publicaccess.se

Di TV hos Canal Digital

Affärstidningen Dagens Industris TV-kanal, Di TV, kommer att sändas via Nordens största TV-distributör Canal Digital. Canal Digital har säkrat rättigheter för att distribuera Di TV till alla parabol-, kabel- och bredbandskunder i Sverige. Di TV lanseras under hösten i år och Canal Digitals kunder får tillgång till kanalen utan extra kostnad.

Di TV börjar sina vardagssändningar med ett morgonprogram innehållande bland annat nyheter, intervjuer och debatter. Under dagtid ska Di TV direktsända viktiga presskonferenser och leverera TV-anpassade affärsnyheter från di.se. Kvällsprogrammen startar

omkring 18.30 och pågår till omkring 24 00. Under helgerna får programtablån ett delvis annorlunda utseende.

SVT och SR flyttar till Hasselbladshuset i Göteborg

SVT och SR har träffat en överenskommelse med Norra Älvstranden Utveckling AB i Göteborg om en flytt till Hasselbladshuset på Norra Älvstranden. Företagen lämnar därmed de nuvarande lokalerna på Delsjövägen. Avtal tecknas efter semestrarna, då också en tidplan för flytten lämnas.

Satellitnyheter i kortform

Källa: Lyngsat.com

050704	Eutelsat W2	Hit TV har startat sändningar här nu.
050704	Hot Bird 6	Italiani nel mondo Channel har börjat sända här nu.
050704	Astra 2B	Screen shop och Price-drop har börjat sända här nu.
050705	Astra 2B	Zagros har startat sändningar här.
050705	Hot Bird 6	Iranian Cinema Channel har startat sändningar här.
050707	Hot Bird 3	Holy god har startat sändningar här.
050708	Hotbird 3/6	RTS Sat har flyttat från hotbird 3 till hotbird 6 och Eutelsat W1.
050709	Hot bird 1	Nessuno TV har startat sändningar här.
050711	Thor 3	DKTE har börjat sända här.
050711	Hot bird 6	Kairali Channel har lämnat denna plats.
050713	Hot Bird 2	Simaye Azadi Iran National TV har lämnat denna plats.
050714	Hot bird 1	Toscana Channel har börjat sända här.
050714	Hot bird 2	Real Madrid TV har startat sända här.
050714	Astra 2B	Set MAX har börjat sina sändningar här.
050715	Eurobird 1	Suroyo TV och MKTV Sat har börjat sända här.
050716	Hot Bird 3	Sahar 1 har startat sändningar här.
050717	Hotbird 6	Conto TV och Calabria Channel har startat sändningar här.
050718	Hot bird 2	IPN har börjat sända här.
050719	Hot Bird 6	Noello Sat har börjat sända här.
050719	Eurobird 1	Your Destiny TV har lämnat denna plats.
050720	Hotbird 6	Tiziana Sat har börjat sända här.
050720	Hot Bird 1	Taxi Channel, Calabria Channel och Conto TV sänder här.
050721	Eurobird 1	You TV +1 har startat sändningar här.
050722	Hotbird 3	Sexy Channel har startat sändningar här.
050726	Eurobird 1	Life TV har startat sändningar här.
050726	Sirius 2	TV Centr International har startat sändningar här.
050728	Hot Bird 3	IRIB Quran har startat sändningar här.
050728	Eurobird 1	Aastha TV2 har startat sändningar här.
050729	Hot Bird 6	Taxi Channel har slutat sända på denna position.
050729	Astra 2B	TV Megastore och Speed auction TV har startat sändningar.
050730	Astra 3A/Eurobird1	JoJ har startat sändningar här
050730	Astra 1D	HD har startat sändningar i här.

Radio Educación i México

För några vintrar sedan lyssnade jag ofta på Radio Educación på förmiddagarna. Det var inte ovanligt att mottagningen var tämligen god på 6185 kHz. Det dröjde dock ibland länge innan något definitivt anrop kunde höras. Radio Educación sänder nämligen väldigt mycket klassisk och annan seriös musik och den vill man uppenbarligen inte störa med diverse anrop och liknande.

År 2004 kunde Radio Educación i México fira sitt 80-årsjubileum. Stationen var en av de allra första i landet. Utbildningsdepartementet fick redan 1924 tillstånd att starta en radiostation. Den fick anropssignalen CYE (Cultura y Educación) och sände på 560 kHz.

Många av dåtidens politiker såg inte den nya stationen med blida ögon och redan 1928 tvingades man ställa in sina sändningar. Men det fanns många som önskade en kulturell radiostation och 1933 var man åter igång och nu med anropssignalen XFX. Den ändrades 1935 till XEFX och 1937 till XEDP.

Perioden 1940 – 1965 tillhörde XEDP Mexicos motsvarighet till vårt regeringskansli. Vid mitten av 1960-talet kom krav från utbildningsdepartementet att åter få tillgång till radiostationen. Sedan 1968 tillhör stationen åter Secretaría de Educación Pública och passande nog tilldelades man den nya anropssignalen XEEP. Frekvensen blev nu 1060 kHz.

Radio Educación är i högsta grad en kulturell radiostation med betoning på klassisk och seriös musik. Detta är något som i stort aldrig förekommer på de många kommersiella stationerna i landet.

Idag sänder XEEP Radio Educación på 1060 kHz med 100 kW. Dessutom finns man på kortvåg (XEPPM) 6185 kHz med 10 kW. Märkligt nog uppges 50 respektive 5 kW på det QSL-certifikat jag fick från stationen år 2001. Dessutom finns Radio Educación på Edusat samt på Internet.

Runt år 2000 hade stationen periodvis separata pro-

gram på 6185 kHz. Här fanns bl.a. ett DX-program samt annonseringar på engelska och franska om jag inte missminner mig. Numera är utbudet betydligt mera begränsat på kortvåg och stationen är ej heller igång dygnet runt vilket tidigare var fallet. På kortvåg reläas XEEP.

Radio Educación har alltid varit en mycket god svarare. Förutom brev och QSL-certifikat har man bifogat diverse broschyrer om Mexico och om stationens olika aktiviteter.

Lagom till jubileet förra året gav Mexico ut ett frimärke med valören \$6.50. Det är utformat av Nancy Torres och visar en ungdomlig lyssnare fotograferad 1925. Nedtill på märket ser vi texten CYE-XEEP 1924-2004 samt stationens logo. Upptill hittar vi texten "La Cultura en la Radio".

Läsare som är intresserade av märket kan lämpligen kontakta mig (christer.brunstrom@utb.halmstad.se) för närmare information.

Christer Brunström

Rolf Fredriksson 1925 - 2005 av Henrik Klemetz

Veteran-DX-aren Rolf Fredriksson, Smedstråk, Boden, avled för en tid sedan efter en längre tids sjukdom. Han skulle ha fyllt 80 år till hösten. Rolf var aktiv som kortvågslyssnare redan vid slutet av världskriget och i början och mitten av 50-talet deltog han med framgång i flera av de lyssnartävlingar som anordnades av Teknikens värld, Teknik för Alla osv. Rolf gjorde inget

större väsen av sig. Han spelade inget musikinstrument men om man bad honom gnola signaturmелodin till något gammalt radioprogram, Sweden Calling DXers eller annat, så kunde han göra det och talade också om vad låten hette. Att höra honom berätta om gamla tiders DX-upplevelser var alltid upplyftande. Rolf lämnar ett ljus minne efter sig.

GLIMTAR UR ARKIVET - DX-tinget i Hackås 1956

bertil@sdx.org

Dx-lägret, en sammankomst för avancerade kortvågsslyssnare inleddes på söndagen (15 juli), i torpet Böle en mil från Hackås kyrkby. Initiativstagare och inbjudare är

kortvågsredaktören Arne Skoog, Danderyd ursprungligen Hackåsbo. Vid lägret som varar en vecka ska bland annat ett förbund bildas för de närmare hundralet lyssnarklubbar som finns i landet. Hittills har ett fyrtiotal sammanslutningar aviserat representer. DX-lägret har en starkt kontinental prägel, bland deltagarna märks sålunda en hollywoodbo, ra-diofolk från Köln samt två damer från Ecuador. En av kvinnorna heter Ellen Jansson-Campana - från "Andernas Röst", och hon charmar samt fascinerar på det

internationella kortvågsmötet. Hässjar hö i indiandräkt, och berättar revolutionsminnen.

Nu är det riktig semestertid, det kan man intet ta miste på. Överallt på vägarna rullar bilar från främmande landskap och länder. På badstränder och gröna fjällsluttningar klingar skånska och lappländska om vart annat, och alla gläds åt att få vara lediga och få koppla av ett tag. Vi tror dock knappast att vi känner Norrlands lyckligaste människa just nu. Hon bor inte på något lyxhotell i fjällen, och inte heller lögar hon sig i Smitingens eller någon annan badplats sköna böljor utan hon bor på ett litet torpställe i hjärtat av Jämtland, närmare bestämt i Böle någon mil utanför Hackås. Damer i fråga heter Mrs. Ellen Jansson-Campana från Ecuador - som i Sverige mest är känd som populär radoröst från radio HCJB i Quito, en amerikansk radiostation grundad av missionärer som sänder två program i veckan på svenska.

Hon kunde vid årsskiftet redovisa en lyssnarpost på 5 000 brev enbart från Sverige.

Hon är född i Timrå, norr om Sundsvall

men har inte besökt hemlandet på trettiofem år. Just nu strålar hon av lycka, hon har fått återse hembygden - björkarna, granarna, tallarna och den lilla blomman Linnea som hon har längtat efter alla dessa år. Hon har fått sitta på ett abborrgrund och meta, medan myggen och knotten härjat vilt runt omkring henne och till sist, har hon fått träffa radiovänner som hon fått genom många års radiopratare och som hon hittills bara känt genom

brev. Med ett ord sagt: hon har fått allt hon önskat. Resande förbi Hackås i dessa dagar får inte bli chockerade om de plötsligt på en lägda får se en livs levande indian-

ska, det är i så fall en indian med svenskt blod i ådrorna. Fru Campana har nämligen en äkta indian dräkt med sig från Ecuador, och den använde hon här-omdagen då hon arbetade ute på ängarna.

Damen i hennes sällskap Dolores van der Puy, svarar för sång program i nämnda station.

Mrs der Puy visar på fredag kl. 19.30 i folkskolan i Hof, Hackås en unik smalfilm tagen i föl av de fem forskningsresande som dödades i Ecuadors djungler medan

de vistades hos de knappt kända Aucas indianerna. Expeditionen levde hos indianerna en vecka och upp-tog bland annat denna film, innan medlemmarna plötsligt dödades av värdfolket.

Red Skoog framhåller att någon DX-ing blir det knappast tal om på lägret, man har visserligen några batteri mottagare men då elkraft saknas tänker man huvudsakligen resonera lyssnarproblem samt i stor utsträckning ägna sig åt friluftsliv. Sålunda planeras utflykter bland annat till Skandinavien största grotta i Hoverberget, Hackås kyrka en av landets äldsta och Arnljots spelen på Frösön.

Västernorrlands Allehanda fred 20 juli/Jämtlands Tidning 16 juli 1956.

Innan vi börjar att blanda upp Teknikspalten med annat ska vi även den här gången hålla oss till antenner. Och vi återkommer säkert snart igen till antenner. Tidigare har vi mest sysslat med antenntyper som kräver mycket plats och möjlighet att sätta upp antenner utomhus. Faktum kvarstår att bra antenner blir stora men man kan alltid åstadkomma användbara antenner. Det ska vi visa den här gången.

Allmänt gäller att korta antenner blir antenner utan riktverkan. De blir alltså rundstrålande, och därmed universellt användbara, men naturligtvis sämre än stora riktantenner. Ett undantag från bristen på riktverkan är loop-antennen. Ett visst mått av riktverkan kan man ändå skaffa sig genom att välja antennplacering så att någon eller några riktningar skärmas bort av byggnader eller naturhinder (berg). Att bo så nära intill ett berg att man kan utnyttja dess skärmverkan är nog ovanligt. När det gäller byggnader gäller regeln att metall skärmar och andra material inte skärmar. I praktiken är det därför betongväggar, som ju innehåller armeringsjärn, som kan utnyttjas. Trä skärmar inte. Av detta kan man också dra slutsatsen att i betonghus är inomhusantenner betydligt sämre än i trähus.

Ibland kan man alltså ha fördel av att väggar är dåliga på att släppa igenom radiovågor, om man tänker efter. Men mest är det ändå en nackdel.

BÄSTA MÖJLIGA L-ANTENN

Antennprojekt nummer ett är ju alltid att spänna upp en horisontell tråd (kallar vi L-antenn) på bästa möjliga vis. Önskvärd längd är 10-30 m, och riktningen är oväsentlig. Helst ska naturligtvis tråden spännas upp utomhus. Om man far och kan göra det ska man tveklöst skrida till verket.

Om man kan (det finns lämpliga fästpunkter) göra det men inte får, eller inte vill ta reda på om man får, så väljer man en spiontråd. Detta slag av antenn infördes för några år sedan som en sensationell nyhet. Men egentligen var det bara namnet som var nytt. Med spiontråd menar man en tråd som är så tunn att den inte syns, om man inte tittar efter noga. En sådan kan man alltså spänna upp om man bor i hyreshus, och det värsta som kan hända är väl att vaktmästaren eller några dumma ungar rycker av tråden. Kan man la tag på tunn fosforbronstråd är detta perfekt för en spiontråd. Det brukar förekomma DX-klubbar som säljer. Annars väljer man tunn emaljerad koppartråd. Man får vara beredd på att den kan gå av om det blåser.

Om man har ett samvete som inte tål spiontråd, eller man inte nöjer sig med en sådan, men ändå bor i hyreshus kan man ta reda på om det går att få tillstånd att sätta upp antenn. Om man bor hos ett större fastighetsbolag finns det säkert rutiner för antenner, men sändaramatörer och privatradioinnehavare kan ha bättre marken lite olika. Ibland är det tillåtet, ibland är det omöjligt.

Om man måste nöja sig med inomhusantenn ska man vara glad om man bor i trähus och något mindre glad om man bor i betonghus. Ett betonghus är inte helt tätt för radiovågor men där finns ändå en skärmverkan. Ska man spänna upp sin horisontella tråd inomhus gör man förstås det så att den ändå blir så lång som möjligt och stör bostadsmiljön så lite som möjligt. Man kan t ex spänna upp den utmed taklisten. Det gör inget om den spänns upp i vinkel för att bli längre.

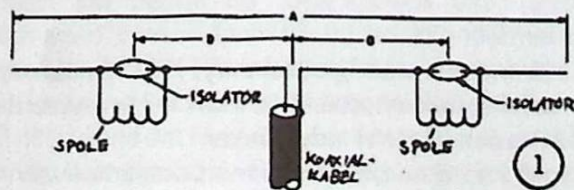
VÄRMEELEMENTET

Om man bor i ett hus med vattenburen värme har man tillgång till både en hyfsad antenn och en hyfsad jord vid närmaste värmeelement. Eftersom det här rör-systemet har metallisk kontakt med rör som går ut i marken är det ju uppenbart att det kan tjäna som jordledare. Eftersom det har en ganska stor utsträckning ovan jord kan det faktiskt också tjäna som antenn. Skrapa av lite färg på något lämpligt ställe för att få kontakt och ordna en ledning till mottagaren. Så är det bara att välja om värmesystemet ska vara antenn eller jord.

FÖRKORTAD ANTENN

Det finns metoder att förkorta antennelement så att en avstämd antenn, t ex en dipol eller en vertikal kvartsvågsantenn, kan göras kortare än den egentligen skulle vara.

En dipol som utformas på detta vis visas i figur 1. På respektive antennhalva finns det en isolator och en spole. Isolatorns uppgift är att mekaniskt hålla samman antenntådarna, och spolen är det elektriska element som åstadkommer antennens förkortning. Är man riktigt listig lindar man spolen på ett plaströr som

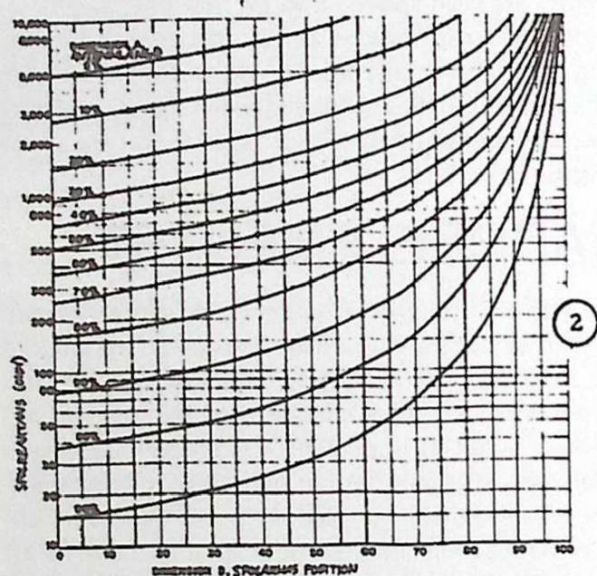

även kan fungera som isolator. Observera måtten A och B i figur 1. Mått A är den totala längden och mått B är avståndet från mitten till förkortningsspolen. Det är fördelaktigt att ha spolen så långt från matningspunkten som möjligt. Helst längre från mitten än 1/4 av måttet A.

För att dimensionera en förkortad dipol utnyttjar vi diagrammet i figur 2. Hur det används förklaras bäst med ett exempel. Vi utgår från exemplet i EA 10/85 sid 43. Där beräknades längden för en dipol till 15.2 m. Vi antar nu att det bara finns plats för en 8 m lång antenn. Antennlängden är då

$$8 / 15 = 53 \% \text{ av full längd}$$

Vi ska nu i diagrammet välja en kombination av spolreaktans och spolposition som ger antennlängden 53 %. Även spolpositionen anges i % av sträckan från antennens mitt till dess ände, så att 0 är

mitten och 100 är änden. Låt oss välja mitt däremellan, dvs 50 %. Vi följer 50-strecket från diagrammets

$$L = \frac{X}{6.3 \times f} \quad (1)$$

undre kant och uppåt tills vi kommit till 50 %-kurvan. Precis ovanför denna skulle en 53 %-kurva funnits och

$$L = \frac{1000}{6.3 \times 9.41} = 16.9 \mu\text{H}$$

från denna punkt går vi rakt åt vänster och läser av spolreaktansen 1000 ohm.

Därefter räknar vi först om reaktansen till induktans

$$L = 0.006 \times n^2 \times D \quad (2)$$

med formeln

där L är induktansen i mikrohenny, X är reaktansen i ohm och f är frekvensen i MHz. I vårt fall är frekvensen 9.41 MHz och då får vi induktansen

Slutligen kan vi nu bestämma mått och antal varv för de två förkortningsspolarna. Det gör vi med

där L fortfarande är induktansen i mikrohenny, n är

antalet varv och D är diametern i cm. Denna formel stämmer bra om spolens längd och diameter är unge-

$$n = \sqrt{\frac{16.9}{5 \times 0.006}} = 23.7$$

fär lika stora. Man brukar få prova några gånger med olika diameter innan man får ett alternativ som är rimligt. Här tycks det gå bra med spolar som har diameter t ex mellan 5 och 10 cm. Med 5 cm behövs 24 varv och med 10 cm 17 varv. För fallet 5 cm kan vi stuva om formel 2 så här

Om man skrider till verket och bygger en förkortad antenn efter dimensionering på det här viset får man räkna med att den verkliga resonans-frekvensen inte stämmer riktigt med den beräknade. Den som vill kunna trimma in antennen exakt rätt skaffar sig en grid-dipmeter för att kunna mäta antennens resonans.

Om man vill bygga en kvarts vågsvertikal med förkortningsspole dimensionerar man den på precis samma sätt men den ska bestå av ena halvan av dipolen ovan. Man kan tycka att ett vertikalt antenn-element av valfri längd och en antennenpassare i matningspunkten åstadkommer detsamma som en förlängningsspole. Det är alldeles

riktigt. Man kan se anpassaren som en förlängningsspole i änden. Men man får olika fall av strömfördelning i antennen beroende var förkortningsspolen är belägen, och därför tjänar man på att ha förkortningsspolen så långt från matningspunkten som möjligt.

Man kan hitta på många olika varianter av antenner med hjälp av förkortningsspolar. Man kan t ex göra sig en inomhus vertikal genom att på någon lämplig stomme linda en spole som är så lång som möjligt dvs från golv till tak. Det blir en bättre antenn än en rak tråd.

AKTIVA ANTENNER

En högst modern företeelse som kräver en förklaring är aktiva antenner. Det aktiva i en aktiv antenn är en förstärkare som ger god anpassning till mottagaren över ett brett frekvensområde. Det kan då tyckas att förstärkaren i en aktiv antenn gör samma jobb som en antennenpassare. Och så är det.

Det finns aktiva antenner som består av ett kort vertikalt spröt och andra som utgörs av en kort dipol. Även andra former finns men det gemensamma för dem är att antennelementet är mycket kort och för sådana gäller som bekant att de är synnerligen rundstrålande. Det gäller därför även för aktiva antenner. Man skulle få motsvarande antennegenskaper med motsvarande antennelement utan förstärkare men med antennenpassare. Vid närmare jämförelse kan man hitta för- och nackdelar för båda alternativen. En uppenbar skillnad är priset. Aktiva antenner är dyra, och praktiskt mest påtagliga fördelen är bekvämligheten,

eftersom man slipper avstämman manuellt. Det bästa rådet är därför: skaffa hellre en L-antenn av hyfsad längd och en antennenpassare.

LOOP-ANTENN

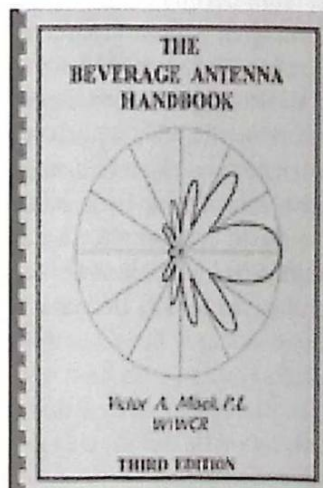
Loop-antennen fick några rader redan i EA 10/85 men kan vara värd några till. Det är en udda typ av antenn. Alla andra typer av antenner som vi har intresserat oss för utnyttjar den elektriska komponenten i den elektromagnetiska strålning som radiovågorna består av. Men loop-antennen utnyttjar den magnetiska komponenten.

Loop-antennen är användbar för mellanvåg men knappast för kortvåg. Är man tvungen att nöja sig med inomhusantennen är detta den självklara antennen för mellanvåg. Om man kan sätta upp ordentliga utomhusantennen är ändå loop-antennen en bra alternativantenn för den har en viktig och ovanlig egenskap. Vanligen väljer vi riktantenn för att de har ett maxima som vi riktar mot den station vi vill lyssna på. Med loop-antennen är det tvärtom. Den har två skarpa och djupa minima som kan utnyttjas för att släcka ut en station som stör den station man vill lyssna på. Man vrider alltså antennen tills man hör så lite som möjligt av den oönskade stationen.

Men loop-antennen är trots allt liten och kommer givetvis att lämna svagare signaler än en större antenn. I EA 11/77-2/78 finns en byggbeskrivning i fyra delar av en loop-antenn som kan anses vara enkel och bra. Den är beskriven som två alternativ, en med förstärkare och en utan. Ett gott råd är att bygga utan förstärkare. Om någon har svårt att få tag på gamla EA kan under-teknad ordna kopior till den intresserade. För den som inte nöjer sig med något sämre än det absolut bästa kan en byggbeskrivning i Practical Wireless november 1985 rekommenderas. Den är säkert mycket krånglig att bygga men utan tvekan det bästa som hittills skådats av loop-antennen.

/PärM

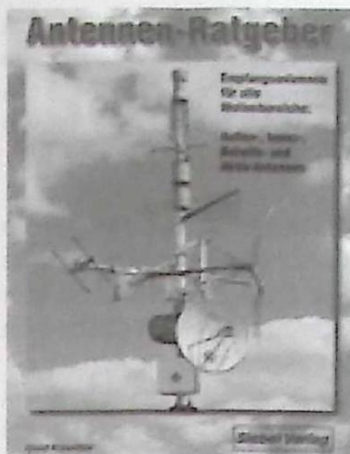
(inscannad och behandlad av Erik Johansson
redaktion@sdx.org)

Denna bok av Victor Mizek W1WCR behandlar en av de mest effektiva och populära antennerna, beverage-antennen eller "bävern". 70 sidor, många diagram.

Pris 300 kr

DX-KÖP

Denna mycket användbara bok tillhandahåller konkret, praktisk information och värdefulla råd och anvisningar för alla som vill förbättra sin radiomottagning med hjälp av en klokt vald-antenn..

Mängder med ritningar, diagram och fotografier.

224 sidor.

Pris 175 kr

DX-KÖP

Hilding Ljungfeldt 1903-2005

av Claes-W Englund

Hilding Ljungfeldt

- DX-alliansens förste ordförande har avlidit.

När DX-Alliansen (föregångare till Sveriges DX Förbund), bildades i anslutning till DX-tinget i Hackås 1956, invaldes Dir. Hilding Ljungfeldt till förbundets förste ordförande.

Han föddes den 31 december 1903, och avled i Stockholm den 2 juli 2005. Han efterlämnade bland annat sonen Olov.

Hilding Ljungfeldt startade 1926 Dux telefon och radio-fabrik, som 1930 ombildades till Dux radio där han var kommersiell och teknisk ledare samt styrelseledamot. Dux radio var ett välkänt radiomärke, som bland annat marknadsfördes genom Dux radio i Tan-ger.

Sändningarna vilka bland annat gjorde mig själv till DX-are 1952. Det var spännande med Radio Africa Tan-ger, min första radiostation på kortvåg. Till min hjälp fanns endast vid denna tid "Dux Dx-bok om utlands-lyssningen" som undervisade introduktion till min internationella hobby. Hilding Ljungfeldts erfarenheter som industriledare och administratör, kom utomordentligt väl till pass vid det formella bildandet av en riksorganisation för kortvågsradio - aktiva och lyssnare. Tre år senare hade jag nöjet att efterträda honom 1959.

Den sällsamma historien om TI4NRH

av Don Moore

För några somrar sedan, då min fru och jag gjorde en treveckorsresa till Costa Rica, var en av mina målsättningar att försöka ta reda på allt om den sedan länge nedlagda stationen TI4NRH i Heradia och dess ägare Amando Cespedes.

Jag har sett uppgifter om stationen i radiohistoriska publikationer, och även om TI4NRH hade varit stängd i många år, hoppades jag med hjälp av lokalbefolkning få reda på var exakt den låg, och med lite tur, hitta stationsbyggnaden och ta några foton av lokaliteterna. Jag lyssnade runt lite, men de första jag frågade gav mig bara en förbryllad blick. Men ägaren till en butik lyste upp då jag ställde min fråga. "Visst! Amandos dotter Lydylia är en av mina goda vänner! Hon bor fortfarande i samma hus, två kvarter neråt gatan och sedan till vänster. Det finns en minnesskylt på dörren!"

Torget i San Josés centrum

Kunde detta stämma, kunde jag ha en sådan tur? Jag satte iväg nerför gatan och hittade huset i fråga. Mycket riktigt, där på dörren fanns en minnestavla som talade om, att här hade Costa Ricas första radiostation funnits. Jag knackade på och dörren öppnades av en äldre dam som bekräftade att hon var Amandos dotter. Då jag talade om att jag var intresserad av hennes fars arbete och radiostation, blev hon mycket förvånad över att en utlänning var intresserad av stationens historia. Tyvärr var hon just på väg ut, men hon inbjöd mig och min hustru välkomna tillbaka senare på kvällen.

Vi återvände alltså senare på kvällen och Lydylia berättade i nästan en timma om sin far och om hans radiostation. När hon slutligen tystnade, var det som om vi gått igenom någon slag av test och hon öppnade dörren till ett rum som låg vägg i vägg med hennes vardagsrum. Gamla tidningar och kartonger var staplade utmed väggarna, halvdager rädde i lokalen och en ett tjockt lager av damm täckte allt i rummet men det rädde ingen tvekan om var vi var. Stationen stängde för

50 år sedan, men allt fanns där; sändarna, mikrofonerna, lyssnarrapporterna och även hundratals QSL-kort från radioamatörer. Det här var en radiohistorisk plats!

Amando Cespedes Marin

Amando Cespedes Marin föddes den 1 augusti 1881 i ett litet hus i centrala San José. Inte långt efter hans födelse, flyttade familjen till den Karibiska kusten och Puerto Lemon, där hans far fått ett jobb som tulltjänsteman.

Under skolgången i de lägre klasserna, läste den unga Amando på egen hand engelska och började tjäna egna pengar genom att lära ut engelska till Costa Ricaner och spanska till gästarbetare från Jamaica. Under tiden planerade han en resa till New York för att där besöka släktingar. Som han senare noterade, "På den här tiden behövde man inte ens några papper för att komma in i USA."

Så småningom hade han sparat ihop de 360 colones som biljetten kostade och endast 11 år gammal for han iväg med ångbåt till New York City för att där söka lyckan. Väl framkommen, fick han reda på att hans släktingar flyttat till okänd ort. Men lyckan stod honom bi, ett amerikanskt par tog hand om honom och lärde honom, att som han säger själv, "bli en riktig liten gentleman".

I New York fortsatte han på dagtid som spansklärare; på kvällarna gick han på aftonskola. Så småningom fick han jobb hos en ambulerande försäljare av karuseller och under ett flertal år reste de runt med sina affärer i USA och Canada. En dag hittade hans boss en karta över Costa Rica och sade till Amando: "Där har vi aldrig gjort några affärer. Gör dig klar så tar vi en tripp till ditt hemland."

Många veckor senare kom Amando fram till Puerto Limon. Pojken hade nu blivit en ung man och förändrats så pass att hans familj vid första anblicken inte kände igen honom. Men det var inte för att träffa familjen han kommit tillbaka, med sig hade han en ångdriven karusell, något liknande hade inte setts tidigare i det lilla landet. I Puerto Limon satte han upp sin karusell, och redan första kvällen kassade han i 3000 colones. Efter några dagar fanns det inte en enda innevånare i Puerto Limon som inte provat karusellen. Amando flyttade nu karusellen till San José, där den omedelbart gjorde stor succé. Några dagar senare sålde han karusellen till affärsman för \$10,000 och för dessa pengar köpte sig Amando en ny biljett tillbaka till USA för att betala sin boss. Men denna hade aldrig förväntat sig att Amando skulle återkomma, så han tittade sin unga entreprenör i ögonen och sade: "Jag har inte givit dig någonting. De 10,000 dollarna är dina."

Plötsligt en rik man, förverkliga Amando en annan av sina många drömmar. Vid Illinois College of Photography i Effingham anmälde han sig till en kurs i fotografering och fick därifrån också sin examen. Med sina nyvunna kunskaper återvände han till hemlandet och öppnade 1901 en fotoaffär i Puerto Limon. Hangjorde bra ifrån sig, och snart hade han startat Costa Ricas första nyhetstidning. 1904 var han med den delegation som avreste till världsutställningen i St. Louis där han fick en silvermedalj för sin fotograf-eringskonst.

Alltid intresserad av nya prylar och fascinerad av alla tekniska framsteg, läste han om filmens genombrott i USA. Därifrån köpte han sin första film och visade den på Teatro Variedas i San José. Inte långt därefter köpte han en filmkamera från Kodak och spelade in den första filmen i Costa Rica, en film från en konferens i den ovannämnda teatern. Senare spelade han in en film om det första flygplanets ankomst till Costa Rica, och som han senare sade "Jag fick bra betalt för filmen av planets pilot." Kärleken hade nu hunnit ifatt honom och i december 1911 gifte han sig med Rosita Arias och han tog snart därefter både sin familj och sin fotoaffär och flyttade till Heredia, en liten stad några mil från San José.

Nu började radioäventyret

Don Amando höll alltid ögonen öppna för det som var nytt och i början av 20-talet var radion en nyhet. Han fick tag på några amerikanska radiomagasin och i november 1923 byggde han sin första återkopplade mottagare. På kvällarna lyssnade han till stationer som KSD, WGY, WSAI, WTAM, KFKX, KGO och CYB. Rappportskrivningen tog fart och hans första QSL var från en mexikansk station. Med hjälp av sina amerikanska radiotidningar byggde han större och bättre mottagare. Fler och fler costarikaner intresserade av att höra rösterna från långt iväg och snart hade han ett enmansföretag som tillverkade mottagare. Senare drog han sig till minnes, "Jag tillverkade omkring 800 mottagare vilka jag sålde till folk som kom och frågade. Intresset var så stort, så en dag stod där mer än 40 bilar utanför mitt hus med förare som ville köpa en av mina mottagare."

Snart kände Don Amando att det var dags att börja sända, så i december 1924 byggde han ett par MW-mottagare, till vilka han använde 201-rör, och han talade med en vän som bodde 7 kilometer bort. Några dagar senare spelade han några grammofonskivor och fick sina vänner att tro att de hörde någon amerikansk

station. Under några år fortsatte han sina experiment med MW-sändare och i Jan 1927 började han reguljära AM-sändningar med en 5-watts sändare. Den nya stationen, Costa Ricas första, blev populär men hördes inte särskilt långt, så han började med experiment på SW för att kunna nå bönder som bodde upp till 150 kilometer bort.

Den första SW-sändaren hade 6 rör och en uteffekt på 7,5 Watt. Med denna gjorde han sin första sändning i maj 1928 på 39 meter. Don Amando berättade senare: "Jag försökte göra alla kablar i mottagaren så korta som möjligt för att få en bra SW-mottagare och för att få bättre sändning, satte jag upp en 15-meters antenn mellan två bambukäppar på taket. Min fru fick lyssna, och jag frågade henne. Hur många ägg har hönan lagt?....Min förvåning var stor, då jag fick ett brev från Gatun, Panama från en man som hört mig säga just de orden.... Detta var känslomässigt stort för mig, så jag beslutade mig för, att i fortsättningen skulle jag satsa på SW-sändningar". Denna första rapport, den första någonsin till en latinamerikansk SW-station, kom från Henry P. Karr, en amerikan bosatt i Panamakanalazonen.

Allmänt transportmedel i Costa Rica

Några veckor senare fick han en rapport från Guayaquil, Ecuador, 180 mil från sändaren och den 1 juli skrev en tidning i Havanna att man hört TI4NRH. Så småningom fick han fler brev från Caribien, Central- och Sydamerika. I USA tog det däremot ett tag innan någon hörde stationen, men i oktober 1929 skrev Charles Schroeder, Philadelphia i Radio News att han hört en station från Costa Rica, men inte lyckats identifiera den. Under tiden hade Don Amando bytt frekvens från 39 till 30 meter. Nordamerikanska DX-are började nu leta efter stationen och i december 1928 överöstes han med rapporter. Schroeder hade nu identifierat stationen och skickade den första rapporten från USA. Som tack lät Don Amando tillverka en stol åt honom av ett tropiskt träslag och sände denna till honom. Stolen var gjord så att den kunde monteras isär och skickades tillsammans med en monteringsanvisning och efter endast 12 dagar var den framme hos Schroeder i USA.

Mera brev

Don Amando började snart få brev från hela Nordamerika, från andra kontinenter och från fartyg ute till havs. Vissa dagar fick han så mycket som ett hundratal brev. J.M. Adair hörde TI4NRH på Guantanamo Naval Base, Cuba och skrev: "Då jag slutligen hörde din annonsering, var jag säker på att det var en arabisk station. Det finns en stor likhet mellan heredaniska och arabiska". Leo R. Shultis, Richmomd Hill, NY noterade: "Jag blev mycket förvånad då du annonserade att du sände med endast 7,5 Watt och med 500 volt på anodplattorna. Var rädd om den sändaren, för det är verkligen ett bra exemplar!" Henry Hart, boende i Wankie, Rhodesia hörde TI4NRH runt 0100 lokal tid den 30 december 1930 då han inte kunde sova på grund av att han hade tandvärk. Han satt och lyssnade på sin mottagare av märket Pilot då han hörde spansk musik och ett id på engelska. Han skrev: "Jag måste få tacka dig för din sändning, för den fick mig att glömma bort min tandvärk. Det var verkligen skönt".

Costa Rica är översvällat med mängder av exakt runda stenar av okänt ursprung

Eftersom Don Amando själv var DX-are, visste han att de som skrev till ville ha ett QSL. Med hjälp av sina stora kunskaper inom tryckeri- och fotogebitet skapade han några av de mest attraktiva QSL-kort som någonsin framställts och skickade iväg dem i tusental. Varje brev han fick besvarades. Som det skrevs i tidningen Panama American: "Ingenting är mer uppskattat av Mr. Cespedes än att höra från sina lyssnare. Ett brev till honom och till hans program besvaras direkt med ett kort eller ett långt brev."

Costa Ricas regering märkte snart den internationella goodwillen TI4NRH skapade så i juni 1929 deklarerade man, att i fortsättningen behövde Don Amando inte betala något porto för den post han skickade eftersom denna klassades som diplomatisk post. Detta var välbehövligt, för i slutet av 1939 hade TI4NRH mottagit och besvarat mer än 110000 brev under de 11,5 år han varit igång!

Trots att Don Amandos tryckeri stod för hans försörjning, så blev TI4NRH hans liv. Hans affärer och familj tog mycket tid, lyckades han hålla ett reguljärt sändningsschema, även om det ändrades då och då. Vanligtvis startade de timslånga sändningarna 9:30 eller 9:45 pm CST. Ibland var han igång varje kväll, ibland tre gånger vanligtvis tisdag, torsdag och lördag. Han startade alltid med *The Parade of the Wooden Soldiers*, detta för att DX-arna skulle få tid att ställa in mottagarna. Sändningarna gick bra i 31-metersbandet, men han ändrade ofta frekvens. TI4NRH hade en lojal lyssnarskara runt om i världen, även om programmen var enkla och bestod mest av musik och småprat, saknades aldrig underhållningsvärdet. Ofta fick Don Amando sällskap i etern av sin dotter och sina tre söner. SW var hans stora intresse, men han fortsatte med sin AM-station. Den var riktad till en lokal publik, men ibland hördes den av DX-are utomlands. En artikel i Chicago Daily News den 21 mars 1931 berättar att F. Stetson, Chicago fått det första QSL-et för en rapport till Don Amandos nya 75 Watts sändare på 948 kHz, vilken han rapporterat den 20 december 1930. Frekvensen ändrades ett flertal gånger och så småningom flyttades sändaren till San José, där den övertogs av en av hans söner.

Lågeffekt

Då Don Amando körde igång 1928, blev TI4NRH den femte SW-sändaren i världen och den första i Latinamerika men med sin låga effekt kunde den inte jämföras med de andra fyra. KDKA och WGY hade 50,000 Watt, Philips i Holland 40,000 och BBC 30,000. Ingen kunde tro, att TI4NRH bara var på 7,5 Watt. Westinghouse Company sände två ingenjörer från KDKA för att kolla så att effekten verkligen stämde, och det visade sig då att Don Amando hade fel - effekten var bara 5 Watt! De använde t.o.m. sändaren för att rapportera till kontoret i Pittsburg att sändaren var på 5 Watt och anodspänningen 500 Volt. Efter det kallade KDKA:s ingenjör Mr. Evans Don Amando för sin lillebror, som återbördade vänligheten med att kalla Mr. Evans för sin storebror och genom att regelbundet reläa KDKA via sin MW-sändare för lyssnare i Tico.rots att TI4NRH hördes bra nog med sin låga effekt, tiggde många lyssnare Don Amando om att öka effekten för att bli mer lätthörd. Han bad då dessa om ett bidrag för materiel till sändaren, och det visade sig då att DX-världen gärna ställde upp. Inom kort hade han fått ihop så mycket pengar att han kunde bygga en 150-watts sändare. Med hjälp av ytterligare assistans kunde han 1933 öka effekten till 200 Watt och 1938 var han uppe i 500 Watt. Den bästa presenten kom 1938, då som Don Amando senare skrev: "Efter 10 års med NRH har lyssnare från Berlin till Buenos Aires firat jubileet."

Radiolyssnare i USA hade samlat ihop till ett antenntorn". President Cortes tog bort importtullen på antenntornet och arrangerade en invigningsceremoni vid Don Amandos hus då antenntornet stod på plats. En militärorkester spelade, president Cortez höll tal och förärade Don Amando ett specialdiplom.

Djungeltåget gör en äventyrlig färd genom regnskogen och ut till Port Limon vid kusten

Berömda vänner

Don Amando hade många berömda vänner. Under en av Richard Byrds expeditioner till Antarktis höll Don Amando kontakt med denne via sin 7,5 Watts sändare. På väg hem från, lade Byrd till i Costa Rica och han gjode ett besök hos Don Amando i hans hem i Heredia. I mitten av 30-talet gjorde Don Amando tillsammans med två av sina söner en rundresa i Centralamerika och Mexico för att hälsa på en del av sina radiovänner. Då de anlände till centralstationen i Guatemala City från El Salvador, blev han hämtad av sin lyssnare Juan Guillen i chaufförskörd bil. Efter en rundtur med bilen i staden, kom man fram till Senor Guillens resident, Guatemalas Palacio Presidencial! Senor Guillen avslöjade, att detta var en pseudonym som han använde i radiosammanhang. I verkligheten var han general Jorge Ubico, el Presidencial! Don Amando och hans söner tillbringade en vecka i palatset och vid hans kaffefarm utanför staden. Under tiden de var kvar i Guatemala, eskorterades de av hedersvakter från armén och gjorde ett flertal besök hos honoratiore i städer och byar. Enligt general Ubicos önskemål fick de alla sina utgifter betalda av Guatemalas regering. Några år senare, då Don Amando satt och lyssnade på sin SW-mottagare, hörde han några amerikanska sportfiskare som talade med varandra på Cocos Islands, några öar utanför Costas kyst. Don Amando bröt in på bandet och frågade från vem de fått tillstånd att fiska i Costa Ricanskt vatten. "Well, ingen, här finns bara tonfisk och jag, så det fanns

ingen att fråga", fick han till svar. Mannen som svarat var Kommendör Eugene Francis McDonald, Jr., ägare till Zenith Corporation. De fortsatte konversationen och ett vänskapsförhållande uppstod. Kommendören seglade sin yacht till fastlandet och åkte till Heredia för att besöka Don Amando. Denna bekantskap resulterade i att denna senare fick uppdraget att publicera ett radiomagasin på spanska, Cenit (Zenith), i Latinamerika. Med hjälp av finansiellt stöd Zenith publicerade han månadsmagasinet under resten av sin livstid. Det skickades gratis till hans vänner och till mängder av radioentusiaster i Latinamerika.

De sista åren

Då Andra Världskriget startade, drog Don Amando ner på sina sändningar för att senare sluta för gott. Han var nu i sextioårsåldern, deltidspensionär och hade andra intressen på gång. Mycket av hans tid gick nu åt att bygga upp en brevkedja i Latinamerika för att stötta internationell vänskap. Magasinet Cenit, med fortsatt stöd från radiofirman Zenith, ändrade nu format från att ha varit ett radiomagasin till att bli ett forum för internationell förståelse. Hans arbete var så välkänt, så att i början av 70-talet sändes hundratals brev till Nobelkommitéen i Norge för att få honom nominerad till Nobels fredspris.

Lyxhotellet i Bello Horizonte

Don Amando ville leva till sin hundraårsdag, och hade kanske gjort detta om inte en händelse 1976 kommit emellan. Han reste då ut till kusten för att studera en solförmörkelse, men under denna resa drog han på sig en svårartad förkylning och dog tre dagar senare i hemmet. Men han var inte bortglömd. I hemstaden Heredia fick han en gata uppkallad efter sig och stadens Rotary Club satte upp en minnesplakett till hans minne. 1981, hundra år efter hans födelse, fick han postumt mottaga Costas högsta utmärkelse, Benemerito de la Patria.

**Från en artikel på webben av Don Moore.
Översättning och foton CON**

Vem behöver fler musikradiostationer?

av Björn Fransson

Då och då får jag e-mail från en piratradiostation, som kallar sig **Radio Spaceshuttle**. I dessa e-mails uppmanas jag att lyssna på en viss frekvens och att rapportera tillbaka om hörbarheten. Stationen är mycket mån om sina lyssnare, som troligen är ett minskande fåtal. De är till och med så få att stationen i sitt senaste e-mail undrade om det finns något intresse över huvudet av att de sänder! Om jag inte lyssnade, som de bad mig om, uppmanades jag att skriva och tala om varför jag inte vill lyssna på dem (längre).

Det gjorde jag faktiskt redan i min första rapport. Jag skrev att jag inte alls gillade deras musikval och att jag egentligen plågade mig igenom programmet för att få deras QSL och en ny station i pärmen. Trots, eller kanske på grund av, detta fick jag så småningom ett helt konvolut med både brev, QSL med en halvnaken brud och många klistermärken med pirater och fler nakna brudar på.

Programprofil - MUSIC!

I brevet talade man om sin programprofil: "MUSIC! We have played old and new popular and rock music, that's dance, disco, rap, rock, new music etc... Mostly music of 70', 80' and 90' but also 50' and 60's". Frågan är då om den här stationen på något sätt skiljer sig från andra, liknande, radiostationer? Ja, möjligen genom att den månar så om sina lyssnare att den svarar både snällt och trevligt och faktiskt vill ha kontakt med dem. Så är inte fallet med många av alla de nya musikstationer som ideligen "poppar upp" på alla frekvensband.

Som exempel kan nämnas den hårdlanserade danska kortvågsstationen **World Music Radio**, som ännu inte,

efter mer än ett år, lyckats få iväg några QSL-svar till sina lyssnare. "Det är absolut inte top prioritet här för os att skicka yt QSL kort", skriver stationschefen Stig Hartvig Nielsen till min vän Ingmar Larsson i Södertälje. Den senare hade haft "oförsämdheten" att skicka ett vykort på engelska till WMR och sagt att han sänt 2 (TVÅ!!!) stycken lyssnarrapporter och att han börjat bli nervös över att han inte skulle få sitt QSL.

Behöver vi fler musikstationer?

Behöver vi då fler musikstationer, än de vi redan har, i dessa tider av Mp3-spelare, då vi kan ladda ned från Internet i stort sett exakt den musik vi själva vill ha? Var vi än befinner oss i Sverige kan vi lyssna på FM-bandet och få in musik, musik och åter musik från de

nationella, kommersiella stationer, som på något sätt var tänkta att ersätta närradion. Det enda som skiljer dem åt är de lokala reklamsnuttar som sprängs in i den kompakta musikkjudtapeten.

På Gotland har det i sommar startat en helt ny station, **Just Radio på Gotland 89.2**. Programmen består nästan bara av musik. Så här skriver stationschefen Nina Littorin i sitt QSL-brev till mig: "Varnas kan för Metal-program kl 22 på onsdagar samt Just Hip Hop kl 20 på söndagar. Måndags- och onsdagsmorgnar kör tjejnerna disco/blandad musik och övrig tid kan man få höra allt från 40-talsjazz, gamla Elvislåtar, rock samt svensk och gotländsk musik. Tisdagar kl 20 körs "indie", ny, ofta lugn och lyssnarvänlig musik". Hon hade i alla fall fattat "fattat galoppen"! Jag gillade inte musiken, men hon var tacksam över min rapport.

Inflation i musikkanaler

På mellanvågsbandet har det under det senaste året varit riktig inflation i nya musikkanaler. Det enda som tycks skilja dem åt är deras inställning till lyssnarna. Först ut var **Radio Nord** i Lettland på 945 kHz och konkurrenten på Åland, **Pirate Radio 603 AM** på 603 kHz. Radio Nord har ännu aldrig, vid de tillfällen jag stannat till på frekvensen, sagt ett enda ord. Man bara spelar sina "oldies" och en hel del tysk-pop. Bakom hela projektet står bolaget KREBS och dess progressive chef, Raimonds Kreicbergs, som faktiskt visat stort intresse för hur man hörs (särskilt jämfört med konkurrenten på Åland). Nu har han, efter ett halvt år, skickat ut ett riktigt snyggt QSL-kort.

Pirate Radio 603 AM, som kom igång efter sommaren 2004, varit tyst ett längre tag och sänt igen under våren-sommaren för att åter vara tyst, när detta skrivs, har inte visat något större intresse för sina lyssnare.

Som tur är, finns det en DX-are på Åland, som kan det här med QSL, och verifierade våra rapporter. Projektet, med i princip bara musik nonstop, designat av DJ Mike Spencers egen musiksmak, tycks mer vara av principiell karaktär. Här gäller det att få igång en musikstation på Åland, eftersom man har (har haft?) tillstånd att sända.

Radio London International från Holland

Gamla piraten **Radio London International**, även kallad **Big L**, drog i maj igång med testsändningar via en nedlagd holländsk mellanvågsfrekvens på 1395 kHz. Gissa vilken slags program man hade? Rätt gissat! Musik, musik, musik! Och sedan dess har det varit tyst... De hade dock den goda smaken att svara på lyssnar-rapporter med ett brev och ett snyggt, gammalt QSL-kort från sommaren '97, när man sände från en gammal båt, ankrad i hamnen Frinton-on-Sea i Essex.

Night & Day from Music City, UK

Senaste tillskottet i musikradiobranschen är en slovakisk produktion, **Radio Tatras International**, uppkallad efter namnet på en bergskedja i Slovakien, Tatrasbergen. Varför den sänder internationell musik på mellanvågsbandet, 1350 kHz, och dessutom oftast på engelska med en mycket brittisk DJ vid mikrofonen, är för mig en gåta. Visserligen hörs den så bra att den begraver allt annat intressant på frekvensen, men finns det inte en uppsjö av såväl MV- som FM-stationer redan i Skandinavien och Storbritannien? Stationer som dessutom hörs mycket bättre och med stereoljud hemma i UK och annorledes? Att man emellanåt, särskilt dagtid, spränger in nyhetsprogram på slovakiska (tjeckiska?) förändrar inte mina funderingar. Vilken slovakisk publik vänder man sig till genom att sända på mellanvåg från Lettland?

Radio Tatras vill inte ha rapporter, men QSL-ar ändå!

Radio Tatras har officiellt gått ut med att man inte är ett dugg intresserad av lyssnarrapporter, särskilt de som bara önskar sig QSL. Samtidigt säger man i sina program att man gärna vill ha kontakt med sina lyssnare, som uppmanas att e-maila, ringa eller SMS-a. Jag skrev direkt till den DJ jag lyssnade på, men något svar kom det aldrig. Nu har den gode Raimonds (se ovan!) lovat att svara på alla rapporter som kommer till

KREBS, så någon form av QSL kan nog alla få.

Just när det här skrivs fick jag ett e-mail från Jari Savolainen: *"I was a bit surprised to receive today a letter from Radio Tatras in Poprad, Slovakia. A non-data standard Radio Tatras International QSL-confirmation letter signed by Eric Wiltsher, large RTI sticker and Tatras postcard. I guess Krebs TV in Latvia had forwarded my 1350 report to them. The address in the envelope is: Radio Tatras, PO Box 95, 05801 Poprad, Slovakia"*

Lettland har även på kortvåg, 9290 kHz, en sändare, som säljer tid, inte bara till Radio Tatras, utan också till andra producenter, som vill betala för att för nöjet att sända sin egen popmusik, ofta av precis samma slag som de flesta andras: **European Music Radio, Europa Radio International, Offshore Music Radio** och **Kiss Radio** för att nämna några. De har alla en sak gemensamt: De hörs riktigt dåligt här på Gotland! Hur de hörs i övriga Sverige och ute i Europa och världen vet jag inte. Min åsikt är helt klar: Inte knappar jag in frekvensen 9290 kHz för att lyssna på musik bland en massa störningar och fading!

Varför sänder de över huvudtaget?

Har ni läst ovanstående, så förstår ni att det för mig är en gåta varför alla dessa musikradiostationers sänder sina så kallade "program". Det kan ju knappast finnas firmor som vill betala för att höras dåligt av ett fåtal lyssnare, kanske bara DX-are, så något kommersiellt intresse kan de inte ha. Behöver de egentligen sina lyssnare eller räcker det med att de vet att de hörs? Ska jag förmå mig till att lyssna på dem, är det för att få en ny station i QSL-pärmen - ingenting annat!

Jag är medveten om att jag kommer att få en hel del mothugg, när jag skriver ned mina tankar om musikradiostationerna. Det tycker jag är OK! Finns det DX-are, som lyssnar för programmets skull, så låt oss höra era åsikter! Finns det radioproducenter, som tycker om att göra program, men inte vill ha med lyssnarna att göra, så är deras åsikter också välkomna!

En dröm, eller....?

av Ronny Forslund

Det är den 24 september. Medan mörkret sakta sänker sig över landet råder en febril aktivitet i DX-Sverige. Från Gotland till Härnösand har mottagare och antenner trimmats in för maximal prestanda. Är det NorDX som hägrar? Vad är det som får DX-are runtom i Skandinavien och t o m i andra världsdelar att vika två timmar åt att bevaka kortvågen?

Snart är det dags! En svag signal hörs faktiskt på 7423 kHz. Mitt i bruset och störningarna kan man urskilja den karaktäristiska paussignalen som tidigare annonserats i forum och på mailinglistor världen över. Så äntligen hörs det efterlängttande anropet svagt: "Good evening everybody, you are tuned to a special broadcast from the independent republic of Guinea-Bissau". Efter ett inledande lokalt musikstycke följer ett kort inledningstal av landets president Henrique Rosa och programmet rullar vidare med en blandning av inslag, intervjuer, lokal musik och t o m reklam för lokala företag. Bland annat sänds ett specialprogram för turister som önskar besöka landet, med många konkreta tips om vad man bör tänka på. I Guinea-Bissau firar man idag sin nationaldag och det tillfälliga radioprojektet, med stöd från flera internationella organisationer, har slagits upp stort i lokala medier.

I huvudstaden Bissau, i en kontorslokal tillhörig det statliga energibolaget Electricidade et Aguas de Guinee Bissau, kan radioteamet med deltagare från de nordiska länderna pusta ut. Telefonkontakt med monitorer i Sverige har givit vid handen att den lilla 150-wattssändaren faktiskt når fram, om än med svag signal. Internetkontakten är synnerligen labil, men mail från lyssnare börjar att droppa in och såväl telefonsamtal som fax från rapportörer anländer.

Vad är det som händer? En utopi? En fantastisk dröm? Eller handlar det om en vision som faktiskt skulle kunna förverkligas? Guinea-Bissau har länge varit ett "dött" radioland. Liksom Kap Verde, Liechtenstein, Tristan da Cunha och många andra länder. Skulle det vara möjligt att aktivt "reaktivera" ett radioland med hjälp av en tillfällig licens eller i samarbete med en lokal aktör? Det har ju faktiskt gjorts tidigare. St Helena och Radio Syd-Gambia är två bra exempel. Vad skulle göra detta intressant för det aktuella landet? Turistisk marknadsföring? Ett biståndsprojekt där radioevenemanget ingår och genom t ex sponsring av utländska företag genererar intäkter till ett lokalt ändamål?

Möjligheterna är oändliga. Jag fick dessa tankar för första gången genom en diskussion med vännen Ullmar Quick på DX-parlamentet i Västerås. Kanske måste man vara litet okonventionell till sin läggning för att över huvud taget våga fundera i dessa banor. Men håll med om att det vore en intressant utveckling av vår hobby.

Vi ondgör oss alla över DX-ingens förestående död. För att citera Mark Twain: "Alla bara talar om vädret men ingen gör något åt det". Tänk den som hade varit med på den tid det begav sig, när alla dessa länder fortfarande var aktiva... I radioamatörkretsar är det hur naturligt som helst att sätta upp tillfälliga stationer på allehanda kobbar för att få nya radioländer. Så varför skulle inte vi DX-are kunna verka för regelrätta rundradiosändningar från intressanta områden?

Vilka skulle kunna vara intressenter i ett så fantastiskt projekt? Eldsjälar? Näringslivet? Biståndsorganisationer? Kyrkan? EDXC? Mediaaktörer? Andra föreningar?

Någon som vågar säga "det går inte"?

Vill Du eller ditt företag annonsera i Eter-Aktuellt?

Annonsbokning och annonsinformation

Eter-Aktuellt, annons
c/o Moritz Saarmann
Syrenvägen 5
435 30 Mölnlycke

e-post: annons@sdx.org
dagtid: 031-747 06 08
kväll: 031-338 18 04

Danish Shortwave Club Internationals Generalförsamling och DX Camp i Vejers Strand utanför Esbjerg.

av Claes W Englund

Bengt Dalhammar och jag har flera gånger talat om att delta i danskarnas sommarmöte, tidigare har vi varit där t.ex. vid EDXC mötet i Rebild etc. då DSWCI varit värd. Ett av skälen till att vi åkte var att min familj har ett litet sommarhus i Hornbaek i Danmark (10 km norr om Helsingör), som kunde tjäna som övernattnings på vägen. För våra fruar Kerstin och Dorrit passade också närheten till Köpenhamn gott. För egen del har jag haft mångåriga kontakter med danskarna, t.ex. med O. Lund Johansen sedan 1950 talet med World Radio Tv Handbook på Lindorffs Allé i Hellerup, hans efterträdare Jens M Frost och därefter vännerna i Dansk Kortbølgeklubb bl.a. genom DX-Alliansen och sedan Europeiska DX Rådet, som bildades i Anker Petersens hem på Udbyvej i Skovlunde 1967. Bengt och jag var ju de första generalsekreterarna för EDXC.

Mötet ägde rum 17-19 juni 2005 och var förlagt till en scoutförläggning strax bakom de fina sanddynorna vid Vejers Strand ut mot Vesterhavet. Första punkt på dagordningen var "arrival and installation of receivers and antennas" och detta arbete var i full gång när vi anlände. Ordföranden Anker Petersen hälsade oss välkomna. Vi träffade också Tibor Szilagyi, Västerhaninge, som jag rätt ofta träffar utanför Mörby Centrum där han jobbar och jag bor. Tibor brukar alltid påminna mig om datum för danskarnas möten och det var väl också hans ihärdighet som fällde utslaget denna gång. Sammanlagt var vi över 20 talet DX are och alltså 3 från Sverige. Det var också en stor delegation från Tyskland, 7 st, bl.a. Andreas Schmid som är ansvarig QSL Corner i Short Wave News, som ju är DSWCI månatliga DX tidning. Eftersom jag är i Danmark på lite olika tider har jag bl.a. passat på att delta i klubbens lokala möten i Köpenhamn. Därför har jag sedan gammalt lärt känna fler av de danska DX-arna som t.ex. Kaj Bredahl Jørgensen, som är redaktör för SWN, och Bent Nielsen, som är kassör (jag använder numera alltid Sam pren. systemet för betalning av medlemsavgiften!) Torben Dahl och Knud Eriksen samt Vagn och Karin Nielsen var också med liksom Maria Gösselova från Tjeckien.

Den första stationen jag hörde var inte så heroisk för att vara i Danmark, men kl 15.22 UTC hördes Utvarp Färöarna med ett schlager program. t.o.m. min lilla Sony ICF 7600 D med spjutantenn fungerade när jag gick ut på bilparkeringen. Förklaringen var väl att det inte fanns annat än hav mellan oss på danska Västkusten och Färöarna. När jag fick låna Ankers lurar till mottagaren AOR Plus Performance med utkastad antenntråd hördes mer

spännande saker som t ex

4905 Tibet Xisang PBS ,Lhasa kl 21.20 Q 4

4910 Zambia ZNBC,Lusaka kl 21.35 Q 3

9730 Radio Nacional del Paraguay, Asuncion kl 22.00 Q 3-4

13680 Radio Nacional Venezuela-Antena Internacional via Bata Cuba kl 20.45 Q 3-4 (alla tider UTC)

Jag hade inte tidigare provat Anker Petersens och DSWCI Domestic Broadcasting Survey 2005 (7 edition) including Tropical Band Survey (33rd edition). Den var till mycket stor hjälp när man skulle försöka identifiera möjliga alternativa stationer. Den innehåller bl a när en station har hörts senast och flera andra nyttiga uppgifter såsom sändningstider, anrop, språk mm. DSWCI ger också ut en e-mail Bi-weekly Newsletter "DX Window".

Generalförsamlingen, det formella årsmötet leddes elegant av Tibor, styrelsen omvaldes och till ny tysk representant utsågs Andreas Schmid efter Gerd Klawitter. DSWCI har 234 medlemmar i 37 länder, t ex Tyskland 37, Danmark 26, UK 25, Italien och Sverige vardera 18, USA 14, Japan 11, Frankrike 9, Holland 8 och Finland 7 m fl. Vid mötet berättade vi om DX Parlamentet i Fiskeboda (50 årsjubileum 2006, ökat nordiskt samarbete, DX historia, 2006 års DX Parlament på Åland mm). Tibor berättade om EDXC mötet i Prag i våras, och planerna på 2006 års EDXC konferens på hösten i St Petersburg. Vi fick lyssna på en inspelning från R Japans 70 års jubileum med intervjuer med Victor Goontelleke (Sri Lanka, Bob Padula (Australien) och Anker Petersen m.fl. Anker berättade också om en DX pedition i vintras till Franska Guiana och Guadelope. Om det kan vara en tröst, så hördes tydligen LA stationer inte mycket bättre därifrån än från Skandinavien. Liksom SDXF firar DSWCI 50 år 2006 och gör det Vejers Strand 4-6 maj 2006. Den som är intresserad att veta mer om klubben, tidningen, DBS eller nästa års jubileum kan titta på <http://www.dswci.org>. Lördagskvällen avslutades med en verkligt utsökt dansk buffé, som Karin Nielsen komponerat och så sjöng vi den danska "Det var en lördag aften" för att ge er alla en del av den fina och gemytliga stämningen som karaktäriserade kvällen, tyckte en trött men glad Claes W Englund.

**En liten radannons
kan ge stort resultat...**

När radion kom till Hudiksvall

av Ronny Forslund

I radions barndom var privata radioklubbar viktiga för mediets utveckling. Många klubbar etablerade mindre sändarstationer och sände även i många fall lokala program. I Hudiksvall var eldsjelen bakom den lokala radioklubben direktör Birger Ångman, som drev firman Elektrotekniska Agenturaffären. I slutet av år 1923 tog han hem radiomottagare och demonstrerade dessa i Hudiksvallstrakten. Om en sådan tillställning kunde Hudiksvalls Tidningen berätta den 19 januari 1924:

Direktör Birger Ångman

"Lyckad radiokonsert i Forsa. Direktör Birger Ångman från Hudiksvall hade i torsdags afton å Folkets hus i Forsa anordnat radiodemonstration, som blev synnerligen lyckad och talrikt besökt. Musik och sång samt tal kunde med största tydlighet uppfattas från London, Newcastle och Aberdeen samt från Rivieran och Tyskland. De av publiken som stannade längst kvar, fingo också vara med om sensationen att få höra musik från New York, vilket ju är enastående. Liknande trevliga aftnar komma att anordnas även på andra håll i våra bygder."

Radioklubben bildas

Dessa demonstrationer väckte stort intresse för radiomediet och på Ångmans initiativ sammankallades till ett möte å Handelsbanken den 26 oktober 1925 för att försöka få till stånd en lokal radiostation i Hudiksvall. Ett 15-tal personer hade mött upp och man beslöt att bilda en radioklubb samt att ta in offerter på behövligt material. Vid nästa sammanträde den 22 mars 1926 bildades Hudiksvalls Radioförening u.p.a. och styrel-

sen fick följande utseende:

Borgmästare Hadar Rissler, ordförande
Lektor J.O. Nordlund, vice ordförande
Köpman Hilmer Öhman, kassör
Bankkamrer Gunnar Ahl, sekreterare
Redaktör Georg Nyblom, programchef
Överlärare Albin Rydén, biträdande programchef samt
Köpman Birger Ångman, stationschef.

För att få in medel till anläggningen erbjöds allmänheten att teckna andelar om 10 kr/st. På detta sätt fick man in 7 380 kr och med detta kapital bakom ryggen skred så föreningen till verket med att bygga Hudiksvalls Radiostation.

Radiohus i Folkskolan

Lokaler uppläts utan kostnad av Folkskolestyrelsen på bottenvåningen i Östra Folkskolan, Hudiksvall. Efter genomgång av offerter beslöts att köpa in själva sändaren från Svenska Radioaktiebolaget i Stockholm för kr 4.000, högspänningsaggregat från Bayerische Elektrizitätswerke i München för kr 1.350, glödströms- och anodströmsackumulatorer från Ackumulator Fabriks AB Tudor i Stockholm för kr 1.200 samt antennanläggning från ingenjör E. Johansson i Hudiksvall för kr 2.250.

Interiör från den första radiostudion i Hudiksvall

Stationen byggdes under ledning av direktör Ångman och projektet försenades av att den generator som beställts från Tyskland inte hade levererats inom överenskommen tid. Inte heller fanns en motsvarande generator att uppbringa inom landet. Ursprungligen var ambitionen att sändningarna skulle vara igång under

Östra Folkskolan i Hudiksvall

stiftsmötesdagarna, men av detta blev nu intet. Stationen testades för första gången den 28 juli 1926 i närvaro av bl.a. ingenjör Törnqvist, Stockholm, vilken vitsordade att anläggningen utförts med omsorg och noggrannhet. Enligt en artikel i Hudiksvalls-Tidningen restes den 42 meter höga radiomasten vid 5-tiden på morgonen i det nuvarande parkområdet väster om folkskolan. Efter resningen höll direktör Ångman ett kort tal och utbringade ett fyrfaldigt leve för Hälsinglands första radiomast. Mellan antennmasten och en 20 meters mast på skolans tak spändes en fyrtrådig antenn upp med ett isolerat balansnät under. Enligt tillståndet från Telegrafverket fick stationen tills vidare sända på 228 eller 245 meter.

Till att börja med sände stationen med hälften av sin maximala effekt, 200 W. Lyssnarrapporter anlände från olika platser inom ett par mils radie, varvid de flesta lyssnare hade använt sig av kristallmottagare. Från och med den 1 augusti 1926 utsändes riksprogrammet fyra kvällen i veckan med hjälp av en telefonledning från stationen i Sundsvall och den 3 januari 1927 började Hudiksvallsstationen dagliga sändningar.

Lokala program

Hudiksvalls radiostation användes dock inte endast för att återutsända riksprogrammet utan även lokala fändningar förekom. Det första lokalprogrammet sändes på experimentbasis från en provisorisk studio i den intilliggande vaktmästarbostaden i mitten av augusti. Med hjälp av en liten mikrofon sände man ut tal av överlärare Rydén och herr Ångman och bjöd även på improviserad sång och musik på trumpet

och piano. Programmet avslutades med dagsnyheter. I programmet propagerade man även för tecknandet av bidrag till en bättre mikrofon, som beräknades kosta 800 kronor. Lyssnarna fick ringa in bidrag och omnämndes i programmen.

Den 8 oktober 1926 sändes ett lokalprogram mellan 20 och 22 och detta torde kunna räknas som stationens invigningsprogram. I denna sändning bjöds bl a på musik av Hudiksvalls Blåsorkester och Hudiksvalls Sångarförbund samt fiolmusik av Artur Eriksson och Gunnar Österström. Inledningsanförandet hölls av borgmästare Rissler och rektor Hugo Larsson höll ett föredrag om Marseljäsen.

Interiör från sändarrummet i den gamla stationen.

Normalt sändes lokalprogram varje tisdag och dessa sändningar visade sig ha en positiv inverkan på gemene mans lust att skaffa radiomottagare och lösa radiolicenser. Insamlingen till "mikrofonfonden" gick

[illegible]

PLEASE RETURN TO
EVAN B. RODENTS
WENHAM STREET,
DANVER, MASS. U.S.A.

IDENTIFICATION REPORT

TO: *John Bates* *SCF*
Hendrikswall Sweden

Conclusions

I am pleased to report reception of your station, bearing 1366 Kilopops, at Meters
on (date) Dec 25, 1955 at 9:10 A.M. 1955 Swedish Standard Time.

For Name and Address, please use the other side of this sheet.

The following details were noted during inspection, August 22, 1943: *BB-1, y. Pr. Quality Very good*
 Paving stones at base of road *Excellent* *Interlocking* *Very little* *Spots 2nd*
 Temperature 14 degrees Fahrenheit. Humidity 70% *Wet* *Chas. T. Hall*
 Weather conditions.

Receiving Equipment used for this reception:—

RECEIVER-SCOTT is Tube Superheterodyne, with additional booster, and Antenna Tuner with Wave-
4720

VERTICAL. -- Length 40 feet. Height 40 feet. Direction Vertical

GROUND SYSTEM Cold water pipe Reception as specialist..... Pinner ✓.....

Approximate mileage from point of exception to your station 46.00 miles.

I shall be very much pleased to hear from you, at your convenience, in reply to the above report, and my big of receipt of your Station's Broadcast, and to receive your confirmation of that receipt, for which, in anticipation, I sincerely thank you.

Hyundai is an International Body Company to cover return postage.

Trusting for the future of your night, I am,

Very truly yours,

Ernest B. Roberts

(then other side for list of recipients)

Lyssnarrapport från Mr. Evan B. Roberts U.S.A.

Många insändare i lokaltidningarna efterlyste utökad sändningstid och framför allt då lokala program. Lyssnarrapporter droppade också in i allt större antal, t o m från en lyssnare i Kanada (!) som lyckats höra stationen. En gumma ringde en söndagsmorgon upp stationen och domderade över att det var fel på sändaren för hon kunde inte höra gudstjänsten. Hon var så ilsken att hon ringde av i örat på stationschefen, som bedyrade att sändningen var i full gång. Men efter ett tag återkom gumman och bad om ursäkt då det trots allt inte var stationens fel. Hennes förklaring: "De hade tagit proppen ur hålet för mig!"

Varierat programutbud

Det kunde ha sina sidor med programöverföring via telefonledning. Under stationens första tid hände det under pågående direktsändning att telefonisten kom in på linjen med orden: jag bryter för rikssamtal. Varpå Ångmans stämma hördes: "Fröken ger tusan i denna ledning, för här har vi radio!" Sändningen fick fortsätta...

Under 1927 inreddes studioloraker i Stadshotellet, men dessa visade sig inte ändamålsenliga och en ny studio byggdes år 1930 intill stationen. Det var inte alltid så lätt att sända lokalt. Vid ett tillfälle höll bankkassör Kjellin ett anförande från den sotiga och mörka trappan från skolans maskinrum upp till sändarrummet, medan stationschefen höll ett levande ljus över manuskriptet som belysning. En annan gång skulle stationen sända idrottsnyheter från Hälsingland och dessa lästes av en köpman Rylander. Då han trodde att ledningen fränkopplats hördes efter programinslaget: "- det gick f-n så knaggligt, det där!"

TELEGRAPHY

Dear Sir,

Erwin B. Roberts, Wenham Street
Lawrence Mass. U. S. A.

I sincerely thank you for your report.

"Julotten", the divine service at 7 o' clock Dec. 25 1935
 passed at the Cathedral of Lund/the town Lund, province Skåne, in
 the south of Sweden/. Preacher was Domprostsen Professor Yngve
 Brilioth, son-in-law of our late archbishop Nathan Söderblom.

Mudikavall 10th of February 1936.

Notikowelle Rundfunkstation
(Broadcasting)

Very truly yours

QSL till Mr. Evan B. Roberts

Hudiksvalls Radiostation sände även egenproducerade program som sedan återutsändes av riksprogrammet. Så kunde t ex Hudiksvalls Tidningen dagen före julaftonen 1930 berätta om en timma hälsingeprogram, där bl a ingick norrländska folkmelodier, ett föredrag om "Hälsingekvinnans liv i helg och söcken" av fru Stina Rødestam och dialogen "Ett läkarebesök" av stadsläkaren d:r Ulvhammar. Andra uppskattade inslag var lokala kabareprogram, bl a "Vi segla i Fiskeskär" som byggde på lokala fiskarehistorier och sjömansvisor.

Stationen bidrog till en markant ökning av antalet radiolicenser inom Hudiksvalls redovisningsområde. Den 1 augusti 1926 var antalet 438 st, medan man vid årets slut kommit upp till 1 558 st. Den 31/12 1935 kunde man räkna in 5 533 licenser inom området.

Under sin första tid hade stationen inga inkomster och arbetet skedde på ideell basis. Inte heller tycks man ha övervägt möjligheten av sponsring och radioreklam, något som t ex stationen i Falun använde sig av. Men

när licensantalet i november 1926 kommit upp i 1 500 st lämnade Telegrafverket bidrag till radioverksamheten med 2 kr per licens. Stationschefen tillerkändes nu en ersättning om kr 1:25 per sändningstimma, en summa som senare kom att höjas.

Från starten 1926 då radiostationen sände 500 timmar utökades kontinuerligt verksamheten, så att man t ex under 1934 sände 3 193 timmar och 1935 under tiden fram till den 3 oktober 2 404 timmar.

Ny station

År 1935 påbörjade Telegrafverket byggandet av en ny radiostation i staden och när den startade den 3 oktober tystnade den ursprungliga stationen. Den behölls dock som reserv till och med mars 1936. Hudiksvalls Radioförening u.p.a. trädde i likvidation den 16 november 1936 och kvarvarande materiel överläts på Telegrafverket mot att verket återställde de lokaler som använts i skolan till sitt ursprungliga skick.

Imponerande syn

Den nya stationen uppfördes i hörnet av Domaregatan och Kapellgatan. Stationschef blev även nu herr Ångman, som nyligen byggt en villa i samma kvarter. Det var planerat att inrätta en studio i villan för lokala program från Hudiksvall, men detta blev aldrig av p.g.a. Ångmans bortgång den 18 september 1939. Sålunda fanns i fortsättningen ingen lokal studio i Hudiksvall, men lokala inslag av hudiksvallsbor förekom. Dessa inslag fick då sändas från studion i Sundsvall.

Den andra upplagan av Hudiksvalls Radiostation var i drift fram till den 14 januari 1974, då den ersattes med FM-sändare på Storberget i Forsa. På detta sätt fick nu Hudiksvallsborna tillgång till samtliga tre kanaler, då P2 tidigare inte sänds på mellanvåg.

Bild på Telefunkensändaren

Stationen sände ut P1 på 1448 kHz och P3 på 1394 kHz. Antennen var en vertikal med topphatt uppspänd mellan två 30 meter höga fackverksmaster och en av sändarna var av fabrikat Standard Telephones and Cables Typ RB-3 med en antenneffekt av 1 kW. Modulering skedde i näst sista steget och HF-slutsteget fungerade alltså som förstärkare för modulerad HF. År 1956 byttes sändaren till en Telefunkensändare där moduleringen skedde i slutsteget och samtidigt höjdes effekten till 1,5 kW. 1958 tillkom en P2 sändare på 150 Watt och det var en f d marinsändare av modell ST-150 från Standard Radio i Stockholm. 150 Watt-sändaren sände ut P2 mellan 1958-1966 och därefter P3 1966-1974. P2/P3-sändarens antenn var en L-antenn från ena masten till den närbelägna missionskyrkans tak. Stationshuset och masterna finns fortfarande kvar och disponeras idag av Hudiksvalls Sändaramatörer.

Bakgrundsmaterial och bilder har vänligen ställts till förfogande av Dan Andersson, Delsbo Radioklubb.

SDXF:s hemsida finns på
www.sdxf.org !

FM / TV SPALTEN

Bidrag skickas till hred@sdx.org

Hej! Jag fick ett trevligt bidrag från Hasse Mattisson i Växjö. Han har skickat in sin FM/TV logg för 2005 (den sträcker sig fram till 27 juli). Vidare har han fått några QSL som redovisas i slutet på spalten. Nu över till Hasse.

HMJ = loggar gjorda på Johansberg, Bergdala

HMV = Teleborg, Växjö

V = vid frekvensen = vertikal antenn

H = horisontal

Efter stationsnamn har jag skrivit tx ort enl. EFMH 2002-2003

Tider UTC

19 maj, 2005:

TV ch 2-4 Nova (R2), ARD1, tve 1

87,5	1610	FI	Finland med svensk väderrapport slår igenom här ibland = 2004	HMV
89,8	1532	F	OID mx	HMV
90,9	1602	F	OID	HMV

20 maj 2005:

TV ch 2-4 Rumänien, svagt, snabbt -1700- HMV

21 maj, 2005:

TV ch 2-4 MTB1 och ptc/Serbien väldigt bra, samt RAI Uno HMJ

87,6	1743	I	R Capri	HMJ
87,7	1644	I	R Venere, Corsano, LE	HMJ
88,3	1631	GRC	Energy 88,3 id, reklam, tel nr (QRM BBC!)- ej listad!!	HMJ
88,7	1633	I	RAI	HMJ
88,7	1644	I	R Maria	HMJ
88,9	1618	?	OID slaviskt språk	HMJ
89,4	1647	I	R Kiss Kiss, RDS "KK ITALIA"	HMJ
89,7	1627	HR	Croatien RDS "HRT-HR1"	HMJ
90,1	1648	I	R DeeJay RDS "DEEJAY"	HMJ
91,4	1637	I	R Ciccio Riccio, Brindisi BA RDS tel reklam	HMJ
98,6	1653	I	R Kiss Kiss, RDS "KK ITALIA"	HMJ
99,2	1701	I	R Studio 99, Muro Leccese LE reklam, tel nr	HMJ
100,0	1654	ALB	Albania Top R, Tirana RDS "ALBANIA TOP" - nytt FM-land! samt RDS "R Rilla Furilla" - oklar tillhörighet!!	HMJ
100,0	1655	I	R Salento, Lecce LE "solo musica italiana"	HMJ
101,0	1706	I	R 105, bör vara LE provins, jingle o RDS "105 FM" helt enkelt	HMJ
103,4	1712	I	R Orizzonti Activity, Galatina LE, RDS "R.O.A.", tel nr, SMS	HMJ
103,8	1721	I	M 20 endast RDS id "M DUE O"	HMJ
104,5	1723	I	R Kiss Kiss	HMJ
104,7	1724	I	R Norba RDS "R-NORBA"	HMJ
107,0	1725	I	R Studio 95	HMJ

22 maj, 2005:

TV ch 2-4 TVA bra i färg samt RAI Uno och senare tve svag HMJ				
88,3	1710	S	107,6 Rix FM, Landskrona slavsändare - 20 W	HMV
89,9	1704	GRC	OID reklam "Mec" och lät som "Star FM"	HMV
91,0	1700	S	107,3 Rix FM, Hässleholm slavsändare - 20 W ?	HMV

23 maj, 2005:

TV ch 2-4 RAI och svagt TVA HMJ				
87,6	1603	I	R Capri RDS "CAPRI"	HMJ
87,7	1603	I	R Italia	HMJ
87,8	1619	I	R Kiss Kiss RDS "KISS KISS"	HMJ
88,2	1617	I	R Dimensione Suono RDS *RDS*HMJ	
88,6	1608	I	RAI RDS "Radlo 1"	HMJ
91,3	1608	I	R Dimensione Suono RDS *RDS*HMJ	

31 maj, 2005:

88,7	1703	I	R Norba-Music, tx BA	HMV
------	------	---	----------------------	-----

1 juni 2005:

Sydösteuropa!

87,5	1850	I	Malvisi Network, tx PR om local reklam RDS "MALVISI"	HMV
87,6	1705	BUL	R Shumen, Shumen	HMV
88,6	1659	F	RFM? eller MFM? + SS(catalán?) + östeuropeisk ??? intressant!!!	HMV
88,7	1650	ROU?	OID med del av id "...frequenza ... AM onda medi"	HMV
89,1	1646	ROU?	OID med RDS "CULTURAL"	HMV
89,2	1643	ROU	Europa FM, Brasov	HMV
89,5	1640	ROU?	OID klassisk mx presentation av Valentina Stasie	HMV
89,9	1722	???	OID Östeuropé "Radio Do——" reklam "Interfon" EE promo "Nr 1 Hit Radio" !???	HMV
90,1	1800	I	R 101, tx ?	HMV
91,5	1714	F	F Culture RDS "CULTURE"	HMV
91,9	1800	I	R Blu, Prato	HMV
92,7	1841	I	R Star OID - nämast listade på 92,6 !?	HMV
97,5	1813	I	R International Hit Radio tel nr 85 99 59 05 (listad frekv 97,45)	HMV
103,0	1735	BUL	BNR1 Horizont RDS "HORIZONT"	HMV
107,0	1707	ROU	R România + 106,6 105,3 105,0 RDS "RRACTUAL"	HMV

10 juni 2005:

TV ch 2-4 UKR ARD1 SF1 NRK1

87,5	1820	E	Evolution FM, tx Valdemoro, långt reklamblock	HMV
89,8	1755	I	OID RDS "FANT,,CA" – R Fantastica PR eller PX tx?	HMV
89,9	1830	E	Kiss FM, Leganés jingle + id (ej RDS)	HMV
90,9	1759	E	R Euskadi, Zaldirán RDS "R.EUSKADI"	HMV
90,9	1759	E	Cadena 40 Santander troligen	HMV
91,9	1808	E	R Castilla La Mancha, Cerro de los Palos "Informativos RCM" och "CASTILLA"	RDS HMV
99,5	1806	E	OID SS med rickoschettljud?? (tent Cadena 100, Madrid?)	HMV

11 juni 2005:

TV ch2-4 RAI, SF1, ARD1

87,5	1744	I	R Capital RDS "CAPITAL", px Weekend	HMJ
90,0	1803	GRC	OID ERA2?	HMJ
91,2	1847	TUR	TRT med RDS "TRT-FM" mx opus	HMJ
91,4	1805	GRC	OID med RDS "O L A" – Thessaloniki stn också??	HMJ
91,7	1759	GRC	Radio Station Omicron (RSO), Thessaloniki RDS "RSO"	HMJ
91,9	1758	I	RAI med RDS "RAIo2"	HMJ
91,9	1851	BUL?	OID "BG Radio", Sofia tx	HMJ

24 juni 2005:

Midsommarafton! Traditionell öppning!

87,5	0851	??	OID fonetiskt id [yasham radio] sedan rytmisk trummusik!??	HMV
88,2	0915	BUL	BNR2 "programma Hristo Botev"	HMV
88,3	1005	I	R 24 tx?	HMV
88,7	1010	I	R Norba-Music RDS "RN-MUSIC"	HMV
90,9	1025	I	OID med jingle "RN"	HMV
V99,5	0905	DNK	R Alfa, Fussingö (Randers) troppade upp!	HMV
V99,5	1037	I	R 101	HMV

6 juli 2005:

Grand IRL Opening !

87,5	1636	I	R Italia, tx? RDS "R ITALIA"	HMJ
87,7	1705	I	R Italia Anni'60, tx? RDS "R ITALIA"	HMJ
87,7	1754	E	Cadena Dial Santander, Santaner RDS "CAD-DIAL"	HMJ
87,8	1715	IRL	RTE Lyric FM, Clemont Cam RDS "RTElyric"	HMJ
88,2	1748	F	RTL 2, tx Tours? RDS samma + annan FF	HMJ
88,3	1806	F	R Campus, Orléans RDS "CAMPUS"	HMJ
88,3	1826	IRL	RTE Radio 1 + 88,2 88,5 89,2 RDS "RTE 1"	HMJ
88,5	1823	F	RF Culture, tx? RDS "CULTURE"	HMJ
89,0	1740	F	RF Inter, tx? RDS "RFI"	HMJ

89,8	1615	G	BBC R 2 flera frekv 89,6 88,3	HMJ
89,6	1617	IRL	RTE 1 med RDS	HMJ
91,3	1845	IRL	RTE Radio 2FM + 91,7 92,2 RDS "RTE2fm"	HMJ
94,4	1716	IRL	RTE R na Gaeltachta, Mullaghanish RDS "RTE RnaG"	HMJ
95,0	1718	IRL	RTE Lyric FM olistad här!?! (Live 95FM söktes)	HMJ
95,2	1721	IRL	RTE Radio 1, Clemont Cam RDS "RTE 1"	HMJ
95,3	1943	G	BBC Wales, tx Aberystwyth RDS "BBCWales"	HMJ
95,9	1810	E	R País Vasco, tx? ny? RDS "RPVRADIO"	HMJ
96,0	1623	GRC	R Thessalia, Karditsa dök upp mkt oväntat över 96FM - RDS o allt!	HMJ
96,1	1622	IRL	Cork's 96 FM, N Cork (sep px 103FM? – samma bolag dock!)	HMJ
96,1	1723	IRL	Mid West R (MWR FM), Kittimagh RDS "MID-WEST"	HMJ
96,1	1741	F	Europe 2, tx? RDS "EUROPE 2"	HMJ
96,2	1848	IRL	R Kerry, Cahirciveen RDS "Kerry"	HMJ
96,9	1849	IRL	KCLR tx? ej listad!?! RDS "KCLR96fm" dock säkrad!?!?	HMJ
102,7	1638	IRL	RTE Radio na Gaeltachta, tx Clemont Cam måste det varit!	HMJ
103,1	2024	IRL	Beat 102-103 tx ? id och RDS "Beat" QRM Shannonside?	HMJ
103,3	2146	IRL	Corks's 103FM, West Co Cork även 103,5 och 103,7 RDS "103FM"	HMJ
103,3	1712	I	R 24, tx? RDS "RADIO 24"	HMJ
103,7	1726	G	Manx R, Isle of Man RDS "MANX FM" – sep px FM?	HMJ
103,9	2024	G	BBC Cornwall, Redruth RDS "BBC Cnwl"	HMJ
104,1	1641	IRL	Shannonside FM, Roscommon RDS "SHA SIDE". QRM I.	HMJ
104,5	2050	IRL	Red FM, W Co Cork, disk px RDS "Red FM" även kl 1629	HMJ
104,5	1645	I	RTL 102,5, tx? RDS samma	HMJ
104,6	1730	G	BBC R 4, Camlough	HMJ
105,5	1630	IRL	To-Day FM, Clermont Cam news och RDS	HMJ
106,1	1734	IRL	Tent Red FM	HMJ

7 juli 2005 :

TV ch2-4 tve I färg o ljud, RAI, TVA, RUV, UKR, Ryssland, TVR1

88,4	0558	E	RNE Clásica, tx? RDS "RNE-CLAS"	HMJ
88,4	0559	E	OID SER, tx Alcázar? RDS "CADENA-SER"	HMJ
88,5	0601	E	COPE Guipúzcoa, San Sebastian RDS "S-SEBAST"	HMJ
88,5	0740	G	BBC 2 RDS "BBC R2" även 88,6	HMJ
89,2	0706	E	R Marca, La Coruña RDS "MARCA"	HMJ
91,1	0639	E	COPE Rioja, Logroño RDS "COPE RIOJA"	HMJ

91,4 0801 E R Surco, Tomelloso RDS "R.SURCO" HMJ
 91,7 0641 E Cadena Dial, Madrid RDS "DIAL" HMJ
 93,6 0607 E R Euskadi, tx? RDS "EUSKERAZ ARRATE" HMJ
 94,4 0644 E Euskadi Irratia, Jaizkibel RDS "EUSKADI1" HMJ
 95,3 0609 E Los 40 Principales, tx? RDS "CUARENTA" HMJ
 95,8 0645 E RNE 3, tx Navacerrada troligen RDS "RNE 3" HMJ
 95,9 0650 E RNE tx? RDS "RNE 3" HMJ
 96,1 0652 F RTL2 RDS HMJ
 97,7 0700 E Catalunya R med info, tx? HMJ
 99,5 0613 E RNE 3, Vitoria-El Castillo RDS "RNE_3" HMJ
 103,2 0615 E R Euskadi, Oiç-Durango RDS "EUSKADI2" HMJ

13 juli 2005:

TV ch 2-4 RAI, TVA, Ryssland

87,6 1640 I R Dimensione Suono tx ? med RDS "RDS*" HMJ
 87,6 1657 I RAI 1 med RDS "RADlo1" HMJ
 87,6 1820 I R Capri HMJ
 87,7 1652 I R Italia med RDS "R. ITALIA" HMJ
 88,2 1751 I R 105, tx? RDS "105 FM" HMJ
 88,3 1742 I R Dimensione Suono tx ? med RDS "RDS*" HMJ
 88,3 1837 I R 24, tx? med RDS "RADIO 24" HMJ
 88,3 1844 I R Norba, tx? HMJ
 88,4 1754 I R Company, tx? med informa HMJ
 88,6 1747 I OID med RDS "M DUE O" HMJ
 88,6 1752 I OID disk px med RDS liknande diametertecken till vä och hö. 1809 med Taranto promo o tel 899 12 12 31 (utan prefix 099) HMJ
 88,8 1838 I R Kiss Kiss, tx? RDS "KKITALIA" HMJ
 89,4 1717 I R Radicale, tx? RDS "RADICALE" HMJ
 89,7 1645 I OID med RDS "M DUE O" HMJ
 89,9 1848 I R Maria, tx? RDS "R.MARIA" HMJ
 89,9 1852 I RAI, tx? RDS RADlo1 HMJ
 90,1 1805 I RAI, tx? RDS "RADlo1" HMJ
 90,7 1806 I RAI RDS "RADlo2" HMJ
 90,8 1706 I R Norba, tx? RDS "R-NORBA" HMJ
 91,1 1718 I RAI, tx? RDS "RADlo2" HMJ
 91,1 1759 I R Gamma, tx Romagna? RDS "R GAMMA" HMJ
 91,7 1702 I R Venere, tx? HMJ
 92,7 1756 I R Norba RDS "R-NORBA" HMJ
 98,6 1828 I OID R Monte Carlo RDS "RMC 1" med lite engelska! HMJ
 100,0 1831 I Radio Capri HMJ

14 juli 2005:

TV ch2-4 TVR1, TVR2, PTC/Serbien, MTB1, HR1, RAI, TVA, UKR

87,7 0644 IT OID Lecce rekl tel 0837/ RDS "BETTA" HMJ

87,7 0815 IT RDS "R-VERERE" – troligen ovanstående HMJ
 88,4 1333 BUL R Praktika FM, Sofia – RDS o reklamer HMJ
 88,6 0817 TR OID RDS "R. KARALLEUZ" (??) HMJ
 88,9 0709 PL R Plus, Szczecin "troppade" upp med id HMJ
 89,2 1238 GRC OID med EE och GR reklam!! HMJ
 89,8 1258 GRC OID lät som "radio radio" !!?? HMJ
 90,0 1313 GRC RDS "ERT_ERA2" Thessaloniki tx HMJ
 91,0 0840 TR? OID RDS "ALATURRA" TR mx – snabbis HMJ
 91,2 1344 GRC OID men tent ERA2 HMJ
 91,4 1253 GRC OID med RDS "O L A" mkt poppig mx HMJ
 91,7 1255 GRC Radio Station Omicron (RSO), Thessaloniki, id RSO HMJ

24 juli 2005 :

lite Sverige tropo

V88,6 1950 DNK Energy, Birekröd HMV
 V90,8 1920 S Falköping NR mkt bra! HMV
 99,2 1845 S Mix Megapol, tx Motala. id för 106,9 HMV
 V103,9 2010 S R Active, Ystad bra – sällsynt! HMV

27 juli 2005:

TV ch 2-4: UKR, Serbien, Rumänien - TUR öppning
 87,5 0737 TUR Delta FM, Istanbul, reklam, id (no RDS) HMJ
 88,5 0715 POL R Maryja – Bra! HMJ
 88,6 0735 TUR Star FM, Istanbul RDS "YOK", "STAR", "ART" HMJ
 89,3 0734 TUR Alem FM, Istanbul tx troligen RDS "ALEM FM" HMJ
 89,5 0741 TUR KLAS FM, tx? olistad här, flera RDS HMJ
 89,9 0733 TUR Show Radyo, Istanbul tx troligen, års viss RDS "SHOW RD" HMJ
 90,8 0728 TUR Super FM, Istanbul tx troligen, RDS "SUPER FM" HMJ
 91,1 0720 POL R Gdansk med turistinfo på EE GG FF HMJ
 91,4 0745 UKR Star FM, Odessa reklam, id HMJ

HM FM QSL 2005

Vara NR, Vara 87,8 b sti px fu
 R Alger, Ch 3 Chrea 88,4 k
 R 94,3 r.s.2, Berlin 94,3 b
 R Marca, Coruña 89,2 @ flera krångliga f/u's
 sommar QSL 2005:
 Red FM, Bishopstown, Co Cork 104,4 @ 3 d !
 R Studio 95, Mesagne BR 107,0 @ 3 d !
 International Hit R, Bologna 97,5 @ 4 d !
 KCLR 96fm, Carlow, Co Kilkenny 96,6 b sticker penna 1v
 Beat 102-103, Waterford 103,1 b sticker sched 1 v

UTC	Fq	SIO	Station, m.m.	Bidr
00.51	5025	444	Radio Rebelde Castro själv som talade? Spanska.	AH
01.21	9770	333	Sri Lanka Broadc. Corp. Bl a efterfrågade man lyssnarrapporter Engelska.	AH
01.28	5910	444	WWCR Testsändning från Jülich. Samma frekv som Radio Marfil Estereo! Engelska.	AH
02.31	4965	333	Voice Int., Lusaka Afro mx, hänvisning till Gud Engelska.	AH
02.54	6175	444	V O Vietnam Mx, Id Engelska.	AH
03.14	7440	433	Radio Ukraina Int. Bl a om Melodi festivalen Engelska.	AH
04.00	9370	353	FNB/WTJC. Engelskt religöst.	BNK
04.30	11820	454	Radio Bucharest med engelskt // 9780 kHz.	BNK
04.30	12035	353	BBC hade programmet "World Football" bl.a. om Homeless World Cup.	BNK
04.30	3955	454	WYFR på tyska.	BNK
04.30	9880	454	Voice of Russia // 9665 kHz. Engelska "Kaleidoscope".	BNK
05.00	12035	454	REE Madrid // 11920 kHz. Spanska.	BNK
05.00	7355	353	WYFR med tyska. 0600 med engelska.	BNK
05.00	9630	353	Deutsche Welle Radio. "News & Newslink for Africa". Engelska.	BNK
06.00	11600	353	Radio Bulgaria // 13600 kHz och med engelska.	BNK
06.00	17720	454	CRI Beijing med tyska //15245 kHz.	BNK
06.30	11625	454	Vatican Radio med Afrikan Service // 13765 & 15570 kHz.	BNK
07.00	12020	353	RDP Portugal // 12000 & 15160 kHz.	BNK
07.00	17685	454	Radio Azadi (RFERL) sänder för Afghanistan.	BNK
08.30	15085	454	IRIB med swahiliprogram // 17590 kHz.	BNK
08.30	17620	454	RFI Paris //11845, 15300 & 15315 kHz. Franska.	BNK
08.30	9710	454	Radio Vilnius. Engelsk program om "Drugs in prisons".	BNK
10.30	15425	353	HCJB Australia. Engelskt program "World Radio" som handlade om "Christianity in China".	BNK
10.30	15600	353	IRIB // 17660 kHz med eng.	BNK
12.30	15225	454	Voice of Turkey. Engelska //15535 kHz.	BNK
12.30	9375	454	Voice of Greece. Grekiska //9420, 15630& 15650 kHz.	BNK
12.35	15400	454	Radio Finland med svenska "Rötter i Finland".	BNK
13.00	13580	454	Radio Prague med engelska. Snygg QSL-serie Chech Spanska.	BNK
13.00	9630	444	Radio Finland med svenska i fyra tim. Ofta en del störningar.	BNK
15.00	15245	353	Voice of Korea. Dåligt modulerad engelska.	BNK
15.00	6130	353	Adventist World Radio med tyska via Moosbrunn.	BNK
15.30	15225	353	AWR Adventist World Radio. Eng. och adress i Indien.	BNK
15.30	15550	453	Voice of America. Engelska. Om hjärt- o lungräddning.	BNK
16.00	15435	454	Saudi Arabia. Arabiska // 15315 kHz.	BNK
16.00	15580	454	Voice of America med "Talk to America".	BNK
16.50	9360	454	Radio Free Asia. Endast test och sedan stängde man 17.00.	BNK
17.00	11685	454	China Radio Int. med franskt program.	BNK
17.00	11900	353	China Radio Int. med engelska // 11940 & 13760 kHz.	BNK
17.00	15235	454	Channel Africa. Engelska.	BNK
17.00	15455	444	Voix de la Russie. Franska // 12040,12070 & 15465 kHz.	BNK
17.00	5930	353	Radio Prague med en halvtimmes engelska.	BNK
17.00	6015	444	HCJB har tyska i en timme. Relä via Tyskland.	BNK
17.00	9725	444	Voice o Vietnam. Engelska.	BNK
17.00	9845	444	The Overcomer - Brother Stair med engelska via Tyskland.	BNK
17.30	9345	444	Israel Radio Int. Engelska i 15 minuter. //15640 kHz.	BNK
18.00	3965	454	Radio Taiwan Int.. Engelska.	BNK
18.00	7190	353	China Radio Int. Tyska //11650 & 11775 kHz.	BNK
18.00	7380	454	Stimme Russlands har tyska // 12010 kHz.	BNK
18.00	9480	444	Voice of Russia med eng.	BNK
18.00	9895	343	Radio Netherlands med engelska om fredsamtal om Aceh-provinsen.	BNK
18.00	9950	353	All India Radio // 7410, 11620 & 13605 kHz. Engelska.	BNK

Fortsättning på sidan 42

En variabel allbandsantenn för kortvåg

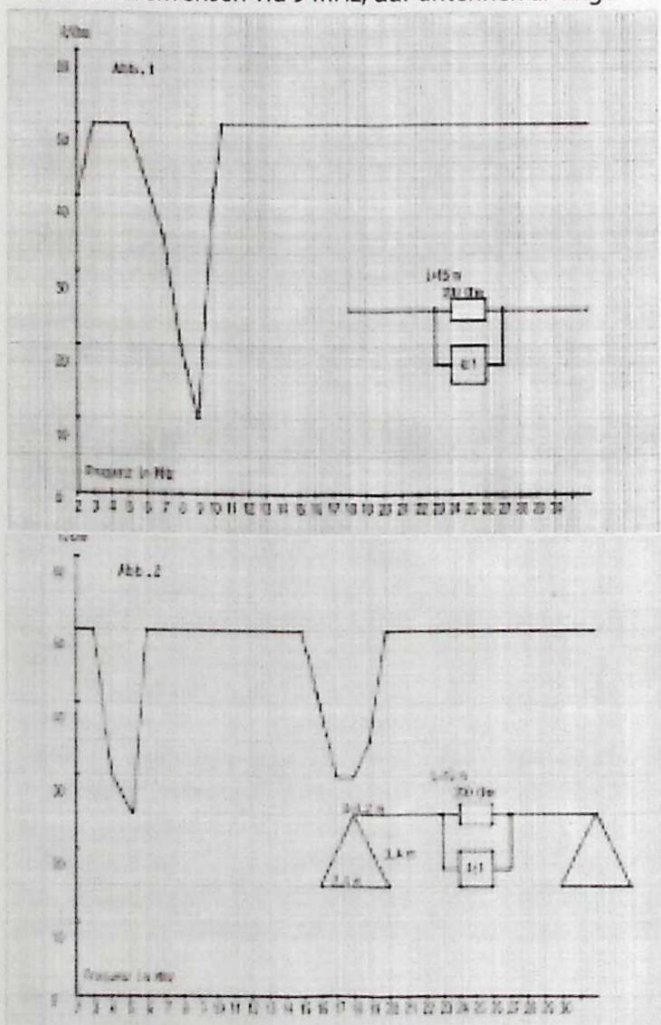
av Tomas von Treskov i RadioKurier - welweit hören nr 8 2001

Översättning: Erik Johansson

När jag sökte efter en för mina förhållanden optimal antenn fann jag en intressant antennform i "Kurzwellen Drahtantennen" av Alfred Klüß. Där beskrivs en aperiodisk antenn liknande T2FD byggd med små medel. Antennkaraktistiken är som hos alla korta tvångsanpassade antenner, speciellt i närheten av marken. Den stora fördelen är att den saknar inkopplingsspole i schacket. Antennens verkningsgrad begränsas av motståndet i anpassningen. Den lägsta användningsfrekvens ges av antenntåden längd utan andra förluster än ledningsmotstånd. Med 15 m lång passar antennen perfekt på min vind och har enligt författaren ett frekvensspann på 3 - 30 MHz. Jag byggde antennen av 6 mm bronstråd, försökte att få ett induktionsfritt motstånd på 200 ohm och lindade balun-transformatorn med förhållande 4:1 på en bit ferritstav(!) såsom det beskrivs i Rothammel. Med hjälp av en antennmätbrygga modell MFJ-204-B framställdes ett diagram över impedansgången. Figur 1 visar antennuppbyggnaden och den i matningspunkten uppmätta impedansgången. Man ser tydligt resonansfrekvensen vid 9 MHz, där antennen är unge-

för en halv våglängd lång. Här sjunker impedansen i matningspunkten ned mot 10 ohm och man har ett motsvarande ståendevågförhållande på 5:1.

Tvångsanpassningen ger vid resonansfrekvensen, på grund av det sjunkande motståndet i matningspunkten, inte längre de 70 ohm som är typiska för en diopplantenn. Man måste alltså räkna med större inskränkningar i ledningsförmåga på det önskade 31-metersbandet och även i viss mån på Europabanden. För att kompromissa så lite som möjligt kan man genom att förlänga antennen lägga resonansfrekvensen utanför rundradiobanden. För det första ökar antennens verkningsgrad (rakt på de lägsta banden) på grund av antennens ökade verksamma yta och för det andra blir antennen bredbandigare, det vill säga resonanskurvan blir brantare. Att förlänga antennen med hjälp av spolar är inte att rekommendera på grund av att de ger förluster, sänker antennimpedansen ytterligare och deras frekvensberoende som yttrar sig som ytterligare resonanser i diagrammet. Endast en förlängning av själva antennen eller via anbringandet av kapacitiva ändlaster är tänkbar. På grund av den bredbandiga anpassningen är det inte nödvändigt att känna till antennens resonansfrekvenser utan grundsatsen så lång som möjligt gäller. Eftersom antennens längd hos mig bestämdes av husets längd, förlängde jag antennen via två trianglar i samma material som antennen, för mått se figur 2. Måtten är valda för att passa det utrymme jag hade tillgängligt. Formen på trekanten hålls uppe av 2,4 m delen, som jag gjorde av ett kopparrör och förband med bronstråden på båda sidor. Som utomhusantenn kan denna variant inte rekommenderas, inte utan ordentliga upphängningsanordningar, på grund av den stora viktsbelastningen i dipoländarna. Här söktes lämpligen ett lättare alternativ. Tittar vi sedan på tillhörande impedansgång är det att märka att antennens impedansfrekvens sjunkit. Den befinner sig nu på ca 5,2 MHz. Summerar man omkretsen på de båda trianglarna och längden hos den horisontella dipolen ligger den teoretiska resonansfrekvensen ännu lägre. Jag uppskattar att den verksamma längden hos trianglarna plus dipolen är ca 0,85 gånger längden hos en ren förlängning av dipolen. Orsaken är att vikningen ger mindre kapacitans i förhållande till jord än med det rakt förlängda alternativet. Dessutom går antennimpedansen i matningspunkten endast ned till 25 ohm, vilket ger ett stående-våg förhållande på 2:1. Antennen har dessutom blivit bredbandigare och brantare i resonanskurvan. Vid detta stående-våg förhållande kan man inte heller förbättra

saken med en anpassningsenhet på grund av dess genomgångsdämpning. Vidare har vi fått en ny resonans vid 18,5 MHz. Detta hänger samman med att antennströmmen i matningspunkten får samma storlek vid 3,5 gånger antennens grundfrekvens som vid grundfrekvensen och alltså samma matningsmotstånd. Detta är orsaken till att antennen endast är 15 m lång i Alfred Klüß bok, då den andra resonansen då hamnar över 30 MHz. Men då bandbredden ökar med längden så minskar resonansernas störande inverkan. Ett försök med att fylla trianglarna med symmetriskt draga trådar resulterade i samma resonansfrekvenser och en något plattare resonansförlopp. Denna variant är dock umbärlig på grund av den ökade vikten. Väsentligt mer eftertraktansvärt är att göra de horisontella diopländarna i form av en mjärde, som med sin minskande slankhetsgrad gör antennen ännu bredbandigare. Formsaken att ändlasterna lägger till en vertikal strålningsdel, spelar lika lite roll på kortvåg som byggriktningen på grund av polarisationsändringarna på detta band. På grund av den jordnära placeringen kan ingen riktverkan fastställas på de lägre frekvenserna och liksom hos T2FD-antennen förväntas inga utpräglade nollställen. I det undersökta frekvensområdet är antennen fastmer överlägsen, i fråga om grundläggande hörbarhet och Signal/brus-förhållande, en vertikal aktivantenn på samma höjd. Som avslutning på mitt bidrag ska jag nämna att impedansförhållandena i änden på matarledningen kan ge helt andra värden vid resonansställena på grund av kabeltransformationen, dock försämrats inte stående-våg förhållandet på grund av dämpningen som beror på matningskabelns längd. Som slutsats kan dras att aperodiska antenner som denna kan anpassas till de flesta utrymmen och ge goda resultat utan anpassningsarbeten eller extra anpassningsenheter.

Thomas von Treskow

Litteratur

=> Alfred Klüß: KW Drahtantennen für Funkamateure, vth

=> Rothammel: Antennenbuch

Litteraturanmärkning

Båda böckerna finns att köpa hos DX-köp:

KW Drahtanetne für funkamateure: 160 :-

Rothamel Antennenbuch 450:-

*I DX-köps sortiment
finns många spännande
böcker och prylar
Kolla annonsen*

*Nu kan du ladda ner
DX Guiden i PDF-format
från vår hemsida
www.sdx.org*

Radiomysterium

av Dag Casselbrant

För drygt trettio år sedan inträffade det en sak som jag, i mitt minne, återvänt till vid ett flertal illfällen. På den tiden var jag en tonåring som rent pliktskyldigaste tillbringade min tid på en av Borlängeshögstadieskolor. Mitt liv bestod av några få intressen: fotboll, flickor, sladdar och att lyssna på utländska radiostationer. I skolan där jag vistades under vardagarna fanns det nästan bara en sak att se fram emot och det var lunchrasten då jag tog cykeln och trampade hem för att vittja brevlådan. Ja, det var länge sedan. Det var på den tiden när jag skickade lyssnarrapporter och ofta låg det ett kort eller kuvert som var försett med frimärken som inte kunde köptas i kiosken på Gylleorget. Vid ett tillfälle låg det ett brev med en känd logga på kuvertet, en logga som jag kände igen. Radio Nederland stod det i nedre vänstra hörnet. Kul, ja visst även om det hade glatt mig mer om det hade varit ett brev från det nya landet Bangladesh. Men någonting var fel, på frimärkena som fanns klistrade i det högra hörnet stod det "Canada". Snabbt drog jag fram källarnyckeln som var fäst på ett solkigt bomullsband och som hängde runt halsen. Väl inne i husets hall tog jag brevknyven, som låg på sekretären, och sprättade upp kuvertet. Jag fann ett brev skrivet på ett "flygpostpapper". Och så här stod det, på ett ungefär, i det maskinskrivna brevet: "Jag har vid några tillfällen lyckats få in era radiosändningar och funnit de intressanta. Jag skulle bli mycket tacksam om Ni kunde sända mig Ert sändningsschema". Brevet var undertecknat av en V. S. Smith. Med gapande mun läste jag brevet tyst för mig själv igen och jag förstog ingenting. Visserligen hade jag sänt radio, men bara med en enkel FM sändare som jag köpt i byggsats från JostyKit, men Radio Free Dalecarlia hade bara hörts i kvarteret. Dessutom var det ju inte kortvåg utan på FM bandet jag hade sänt. Gissa om jag blev konfunderad? Efter ett tag insåg jag att någon utsatt mim för ett "practical joke". Än i denna dag vet jag inte vem som skickade brevet trots att jag i början försökte med mer eller mindre smarta frågor få någon i min bekantskapskrets att försäga sig.

MKV ÖVERSIKT

Krister Eriksson, Böneredsgatan 611, 425 32 Hisings Kärra | 031 - 57 10 76 | mkvo@sdx.org

Hej! Några få tips har inkommit, det är väl inte så mycket dx-ing just nu i stugorna under sommaren...

EUROPA

17,23.7 0815 S Grimeton med en jubileumssändning. QRK 2 CON

549 1.7 2250 IRL Irish Christian Broadcasters med rel. musik. QRK 3 CON

849 1.7 2305 IRL Radio North med pop och country. QRK 3 CON

855 8.7 2140 D Truck Radio med div. pop. QRK 3 CON

945 30.7 2035 LVA R Nord med oldies. QRK 3 CON

981 1.7 2300 IRL Radio Star Country med id och nyheter.. QRK 2 CON

1350 alltid LVA Radio Tatras International, RTI, via Lettland, går så gott som alltid här. Mest engelska och pop-musik, men även inslag på slovakiska/tjeckiska. S 4-5, när det är mörkt. BEFF CON

rockmusik.
QRK 2 CON

1636 30.7 2110 HOL R Barones, pirat med hyfsad pop. QRK 4 CON

6220 1.7 2100 Mystery Radio, troligen italiensk pirat. QRK 4 CON

6240 14.7 1800 RUS Special Radio från Media Project i Moskva med rysk pop till Ukraina och Vitryssland. Trist musik! S 4-5. BEFF CON

9290 10.7 0700 LVA Radio Tatri med slovakiska sänder numera också engelska på 1350 och kallar sig då Radio Tatras International. Här hördes man med S 2-3 i början för att komma upp i 4 senare. BEFF

15660 10.7 0900 BEL Zwart of Wit, Vlaams Belangs hördes skapligt, men inte bra. Bara en massa politiskt snack. S 2-4 och splashad. */Jag antar att sändaren är i Belgien, annars får du rätta mig -red/* BEFF

AFRIKA

3320 15.7 2055 AFSSBC med musik. QRK 3 CON

3345 15.7 2100 AFSSChannel Africa med ett px om Sydafrika. EE. QRK 4 CON

5470 8.7 2220 LBR Radio Veritas med id och div. musik. QRK 3 CON

5470 9.7 2210 LBR Radio Veritas, Monrovia med engelskt prat, afrikansk musik och mystisk störning. S 2-3. BEFF

9405 30.7 2010 CLA Save the Gambia Democracy Project via Juelich (enligt AP) med EE som lät som man pratade i källaren. QRK 3 CON

9525 14.7 0700 ASC Star Radio, Monrovia, Liberia via Ascension med engelska och många direktrapporter från Liberia. Gick skapligt ett tag, men försvann i åskstörningar. BEFF

11965 15.7 2105 LBR Star Radio med nyheter på engelska. (via Ascension?) QRK 4 CON

ASIEN

2325 15.7 2050 AUSVL8T Tennant Creek med pop. QRK 3 CON

5025 15.7 2140 UZBR Tashkent med engelska och lokal musik. QRK 4 CON

AMERIKA

4716.7 1.7 2340 BOL R Yura med lokal musik och id. QRK 3 CON

4796.4 2.7 0015 BOL R Malku med diskussionspx. QRK 3 CON

5910 2.7 0030 COL Marfil Estereo med colombiansk dragspelsmusik. QRK 3 CON

5939.3 1.7 2355 PER R Melodia med prat om Peru. QRK 3 CON

6010.2 1.7 2330 B R Inconfidencia med id och musik. QRK 3. På samma frekvens också La Voz de Conciencia, Colombia. CON

15485 17.5 2035 CHL Voz Cristiana med px på portugisiska. Ny fq (ex 15475). QRK 4 CON

DX-KÖP

Endast för medlemmar i SDXF
Postgiro 61 56 40 - 0
DX-Köp, Box 25145, 750 25 UPPSALA
018-400879
<http://www.sdxs.org/dxkop/>

BÖCKER/LISTOR

SVENSKA BÖCKER

Boken om Radio Q	95,00
NDB Address List 2004 - MKVK	70,00
Piratdrottningen - Radio Syd bok + CD	150,00
Stockholm - Motala	150,00
Tidens tusende tungor	150,00

ENGELSKA BÖCKER

A Family Affair - The R.L. Drake Story	400,00
A Pictorial History of Collins Amateur Radio	
Equipment	500,00
Beverage and longwire antennas	230,00
The Beverage Antenna Handbook	300,00
Communications Receivers - The Vacuum	
Tube Era	300,00
Domestic Broadcasting Survey 2004	REA 30,00
Ferrell's Confidential Frequency List	400,00
2005/2006 Guide to Utility Radio Stations	375,00
The Hammarlund Shortwave Manual 1937	100,00
Heathkit - A Guide to Amateur Radio Products	400,00
IRCA A DXer's Technical Guide	225,00
Loop Antenna Handbook, -Joe Carr	300,00
NRC Antenna Reference Manual 1	200,00
NRC Antenna Reference Manual 2	200,00
NRC Antenna Reference Manual 3	250,00
Passport to World Band Radio 2005	230,00
Practical Antenna Handbook, -Joe Carr	REA 400,00
Radio 270 - Life on the Ocean waves	160,00
Radio Caroline North - Rockin' and Rollin'	160,00
Radio Caroline - The Pirate years	300,00
Radio Data Code Manual	375,00
Radiotelex Messages	220,00
Radios by hallicrafters	400,00
Rebel Radio	225,00
Receiving Antenna Handbook, -Joe Carr	300,00
2005 Shortwave Frequency Guide	REA 225,00
Signor Marconi's Magic Box	275,00
2005 Super Frequency List on CD-ROM	200,00
World Radio TV Handbook 2005	315,00

TYSKA BÖCKER

Aktivantenner för Lang- Mittel und Kurzwellenempfang	130,00
Aktivantenner und Preselektoren im Selbstbau ..	175,00
Amateurfunkantenner mit geringem Platzbedarf	225,00
Amateurfunk - Elektronik Zusatzgeräte selbst. .	100,00
Antennen Ratgeber (2005, ny upplaga)	175,00
Antennen für die unteren Bänder	175,00
Antennenbau für den Praktiker	130,00
Der Antennenbaukasten	175,00
Blitz- und Überspannungsschutz für Antennen,	
Geräte und Anlagen	130,00

Digital-Radio	175,00
DAB - Das neue digitale Radio	225,00
DVB-T	175,00
Flugfunk	REA 125,00
Flugfunk (2005, ny upplaga)	225,00
Funk-Baken und Indikatorstationen	100,00
Funk Jahrgangs-CD 2000	100,00
Funk Jahrgangs-CD 2003	100,00
Funk-Scanner und Abhör-Empfänger	225,00
Funkstörungen und ihre Beseitigung	130,00
Geheimsender 2005/2006	200,00
Handbuch Satellitenempfang	225,00
Die HB9CV-Antenne	130,00
HÖRZU Radio Guide 2004/05	150,00
Ionosphäre und Wellenausbreitung	REA 100,00
Kurzwellendrahtantennen für Funkamateure ...	160,00
Langwellen- und Längswellenfunk	REA 125,00
Magnetantennen	175,00
Piratensender	175,00
Radiovielfalt via Satellit	175,00
Rothammels Antennenbuch 12. Ausgabe	450,00
Sender & Frequenzen 2005	260,00
Spezial-Frequenzliste 2005/2006	225,00
Weltweit Radio Hören	125,00
Wetterbilder und -daten selbst empfangen	225,00
WWW-Adressbuch	REA 100,00
Zubehör und Zusatzgeräte selbst gebaut	130,00
Zusatzgeräte für den Funkempfang	REA 125,00

DIVERSE

Free Home Scandinavia (CD)	75,00
Minnesboxen års-cd/st	150,00
Krigsboxen (1939-1945)	900,00
T-shirt (SDXF) ,ange storlek	80,00
Affischpaket Radio Nord	80,00
Historien om Radio Nord (RNCD 1)	150,00
Radio Nord CD-skivor (RNCD 2-21), st	70,00

MOTTAGARE MED MERA

Div. mottagare från Swedish Radio Supply AB och Mobinet. Kontakta alltid DX-Köp för aktuellt pris innan ni beställer en mottagare! Se sortimentet på DX-köps hemsida.

BETALNINGSSÄTT

Beställningens belopp insätts på pg 61 56 40-0. Skriv beställningen på talongen. Sätt gärna ut ditt telefonnummer. Priserna inkluderar moms och frakt (inom Sverige)! Vid utlandsleverans blir priserna mycket högre pga bankavgifter och högre porto. Kontakta DX-köp för information!

AKTUELLT PÅ BANDEN

Claes Olsson, Trestegsgatan 113, 603 63 NORRKÖPING | 011 - 18 22 23 | apb@sdx.org

EUROPA-AFRIKA

CONGO, DEM. REP

V/s för Radio Kahuzi på 6210 kHz är Barbara Smith, Home Office Secretary (i Tocona, Georgia, USA). Hon kan nås via e-mail besi@alltel.net.

Korinek i Dxplore via SWN

DJIBOUTI

Radio Djibouti på 4780 kHz har adress Rue St. Laurent du Var, B.P.97, Djibouti. E-mail: rtotech@intnet.dj. Sändningsschema för Chaine Internationale på 1539 och 4780 kHz: mån-tor 0300-2000; fre-sön 0500-2000.

Patric Robic i A-DX via Kur

GUINEA

Radio Television Guineenne fick i maj sin SW-sändare förstörd vid ett blixtnedslag. Den är nu reparerad och man är åter igång på 7125 kHz.

Cumbre

HOLLAND

Holländarna skall inom kort kunna lyssna till en speciell fotbollsstation. Koos Appelboom berättar i ett antal dagstidningar, att han kommer att starta sändningar på den ej utnyttjade frekvensen 1332 kHz. Studio-lokalerna är belägna i Lelystadt och sändaren i Dronten.

För 25 Euro kan intresserade klubbar och andra intressenter köpa 15 minuters sändningstid på Radio Voetbal, vilket blir stationens namn. Sändningsstart är beräknad till 1 augusti eller 1 september.

RNMN via ntt via Kur

LIBERIA

STAR Radio har åter sina sändningar på SW, med vilka man räknar med att nå hela Liberia plus stora delar av angränsande land. Till att börja med har man tre timmars sändningar per dag, morgnar 0700-0900 UTC på 9525 kHz och 2100-2200 UTC på 11965 kHz. STAR Radio öppnade åter den 25 maj efter att i mars 2000 tvingats stänga av Charles Taylor, den dåvarande presidenten. F.n. sänder man 17 timmar dagligen och programmen består av nyheter, aktuella händelser och diverse andra program. "Från och med nu kommer innevånare i avlägsna delar av landet, som fram till nu fått höra rykten och osanna uppgifter, kunna ta del av de senaste nyheterna, sporten och kulturella framsteg. De kommer också att via radion kunna sända meddelanden och hälsningar" sade Robin White, chef för Hironde Foundation's Project i Monrovia.

Media Network via Cumbre

Radio Veritas, Monrovia är sedan den 14 juni åter igång på 5470 kHz. Hörd med px på engelska och pop.

Dalhammar mfl. i SWN

Hörde den själv här i Norrköping i början på juli runt 2230 med id "This is Radio Veritas" och hyfsad styrka.

CON

MADAGASKAR

World Christian Broadcaster har nu kommit igång med byggandet av sin SW-sändare i Madagaskar. Med den digitala sändaren räknar man med att kunna nå lyssnare i Afrika, Australien, Europa, Mellanöstern och sydvästra Kina.

Christian Today via Padula i EDXP via Kur

PORTUGAL

Adressen till RDP som anges i WRTH verkar vara felaktig. Skickar du en rapport, sänd den till Av. Marechal Gomes da Costa 37, 1849-030 Lisboa.

Allen Dean i Contact via RM

RYSSLAND

Sändarcentrat Komsomolsk-na-Amure har fått två nya kunder:

1000-1100 7380 kHz (250 kW, 178°) Family Radio med japanska

1230-1315 5890 kHz (250 kW) söndagar Bible Voice Broadcasting Network

Rudnev, Observer via BDXC via ntt via Kur

Special Radio är igång på 6240 kHz. Hörs bra här i Norrköping runt 1800 med rysk pop.

Johnson i Cumbre + CON

SVERIGE

Helgen den 2-3 juli firade man 80-årsjubileum vid Grimeton genom sändningar båda dagarna på 17.2 kHz. Hörbarheten var god intresset stort, så man fick inte mindre än 90 rapporter. Dessa fördelade sig enligt följande:

Belgien	2
Danmark	4
England	9
Finland	3
Frankrike	5
Grekland	1
Holland	9
Irland	1
Italien	3
Norge	1
Schweiz	3
Spanien	1
Sverige	18
Tjeckien	1
Tyskland	23
USA	5
Österrike	1

Av rapporterna från USA kom en från Californien. Här i Norrköping hördes man bra, så det blev en rapport. Problemet med den låga frekvensen är kanske att många mottagare, särskilt lite äldre, inte går ner till denna frekvens.

SAQ och CON

TOGO

RD Togolaise, Lomé som varit inaktiv under en tid, verkar nu åter vara igång på 5047 kHz, där man hörts ganska oregelbundet.

Petersen i DXW via Kur

TYSKLAND/BELGIEN

Den högerextrema organisationen Vlaams Belang planerar att i januari 2006 starta sin egen radiostation, Digitale Radio VB, på 6015 kHz. Men innan dess behöver du inte missa något. Man var igång redan den 29 maj 1100 lokal tid på 6015 kHz via Jülich med en DRM-sändning. Adress: Vlaams Belang, Nationaal Secretariaat, Madouplein 8 bus 9, 1210 Brüssel, Belgien.

Vlaams Belang Website via Goerke i A-DX via Kur

UKRAINA

RUI Kiev sänder 2100-0000 via Karkiv på 7490 kHz: engelska 2100, ukrainska 2200 och tyska 2300.

Clough i HCDX via Kur

ÅLAND

Pirate Radio 603 fortfarande vid liv. Hörs hyfsat dagtid här i Norrköping med blandad pop. Dåligt med id och reklamslag eller andra producerade inslag.

CON

ASIEN-PACIFIC

KIRGISIEN

Radio Maranahta, Bishkek (ex Radio Extol och troligen också ex Hit Shortwave) skall enligt schema sända 1555-1800 på 6030. De religiösa programmen är på periska språk (dari, tajik, farsi) och riktade till lyssnare i centrala och mellersta delarna av Asien.

Trutenau i SWN

MALDIVERNA/TYSKLAND

Minivan Radio har bytt frekvens och kan nu höras 1600-1700 på 11800 kHz (ex 12015) via Jülich (100 kW, 105°). Adress: Friends of Maldives, 64 Milford Street, Salisbury SP1 2BP, England. Bifoga svarsporto.

Hashimoto i ntt via Kur

MYANMAR

Myanmar Radio and Television, MRTV kan nås via e-mail på adress mrtv@mptmail.net.mm

Bernd Trunau-LTU i Cumbre

MYANMAR/TYSKLAND

Democratic Voice of Burma kan sedan i maj höras 1430-1530 på 15480 kHz. Vid en koll fanns ingen signal på de angivna parallellfrekvenserna 5910 och 17625 kHz.

Petersen i DXW via Kur

OMAN

Radio Oman åter igång på SW. Hörd runt 1400 på 15140 kHz med id på engelska "Radio Sultanate of Oman FM" och pop.

Johnson i Cumbre

PAPUA NEW GUINEA

Wantok Radio Light, som startade den 23 maj, är igång 24 h med 1 kW på 7120 kHz. Har inte sett någon log från Sverige eller övriga Europa. Vem blir först?

Padula i SWN och CON

Catholic Radio Network, Vanimo hörd på 4960 kHz.

Atkins och Salmani i DXplorer via SWN

UZBEKISTAN

Den religiösa stationen The Voice Asia, vilken sänder via egna sändare i Australien, Chile och Zambia sänder sedan november 2002 också på hindi via Tashkent. Nu i sommar har man också sändningar på engelska via Tashkent. Dessa kan höras 0100-0300 på 7355 kHz (100 kW, 131°) och 0300-0600 på 13685 kHz (100 kW, 131°).

Observer via BDXC i ntt via Kur

Antar att detta är stationen Christian Voice, som kan höras via ovannämnda länder. red

VANUATU

Radio Vanuatu, Port Villa, som haft problem med sin sändare, verkar nu åter vara igång. Hörd 0642-0815 på 3944.86 kHz och 0621-0625 på 7259.69 kHz.

Salmani i DXplorer via SWN

VIETNAM

Lai Chau Broadcasting Service har bytt namn och kallar sig numera Dien Bien Broadcasting Service. Hörd 1200-1400 på 6442v kHz (ex 6379v kHz).

Kenji Takasaki i HCDX via Kur

NORDAMERIKA

CANADA

CFRX, Toronto hörd 0518-0530 på 6070 kHz med ett klart id CFRB. QRM från en spanskalande station på samma frekvens.

Vestesen i SWN

CKZN, St. John's, New Foundland (p) 0115-0240 på 6160 kHz med px på engelska.

Petersen i SWN

KVOH La Voz de Restauración, Rancho Simi, CA. Verkar ha varit stängd ett tag, men nu åter hörd fram till s/off 0300 på 9975 kHz.

D'Angelo i SWN

U.S.A.

Några loggade USA-pirater, hörda 2200-0400:

- 6925 Undercover Radio (2341-0019*)
- 6925 Pirate R., Boston 0202
- 6925.1 WHGW (0310-0347*)
- 6925.1 WHYP (0133-0152+)
- 6925.4 Channel Z (2256-2318*)
- 6925.4 R Pigmeat Int. (0146-0156)
- 6935U Grasscutter R./Sunshine R (0053-0102)

Div. i Cumbre

KVOH La Voz de Restauración, Rancho Simi, CA. Verkar ha varit stängd ett tag, men nu åter hörd fram till s/off 0300 på 9975 kHz.

D'Angelo i SWN

LATINAMERIKA

ANTARCTIS

LRA 36 Radio Nacional Arcángel San Gabriel har protesterat hos Voz Cristiana, Chile mot deras val av frekvens, 15475 kHz för sändningarna på portugisiska. Protesten hjälpte och Voz Cristiana flyttade den 20 juni till 15485 kHz, så efter 1900 är nu 15476 fri från störningar från andra stationer.

Petersen i SWN

BOLIVIA

Loggade stationer

- 3310 R Mosoj Chaski, Cochabamba AP
- 3335.7 R Virgin de los Milagros, Tupiza ALS
- 3340.2 R Virgin de Remedios, Tupiza ALS
- 3390.3 R Emisora Camargo, Camargo RLW
- 4409.5 R Eco, Reyes DXC
- 4498.1 R Estambul, Beni CG
- 4600.2 R Perla del Acre, Cobija RLW
- 4650.4 R Santa Ana, Santa Ana de Yacuma CG
- 4684.7 R Paititi, Guayaramerin ALS
- 4716.5 R Yura, San Antonio de Quijarro AP
- 4761.7 R Guanay, Guanay RLW
- 4796.4 R Maico (Mallku) Uyuni RLW
- 4865 R Centenario de Nueva, Santa Cruz CG
- 4900 R San Miguel, Beni, Riberalta DXC
- 4960 R Federacion Shuar BV
- 5580.3 R San Jose, San Jose de Chiquitos RAD
- 5926.8 Rdif Minería, Oruno RLW
- 5952.5 R Pio XII, Siglo Viente ALS
- 6025 R Illimani, La Paz MAM
- 6105.7 R Panamericana, La Paz ALS
- 6134.8 R Santa Cruz MAM
- 6155.1 R Fides, La Paz BV

AP Anker Petersen, DNK
 ALS Arnaldo Leonel Slaen, ARG
 RLW Robert Wilkner, USA
 DXC DSWCI-DX-Camp, Vejers, DNK
 CG Carlos Goncalves, POR
 BV Bjarke Vestesen, DNK
 MAM Manuel Mündes, E *via SWN*

DOMINIKANSKA REP.

Radio Amanecer Internacional hörd 1920-2220 och fram till s/off 0400 på 6025.1 kHz. Id: "Buenas tardes, Radio Amanecer, La Voz de la Esperanza", "1570 AM y 6025 onda corta, Radio Amanecer, La Voz de la Esperanza". Radio Amanecer är den enda SW-stationen som nu är igång i Dominikanska Republiken. Inga spår av Radio Cristal på 5010 kHz eller Radio Villa-Cima på 4960 kHz. *Mendez och Howard i SWN*

EL SALVADOR

Radio Imperial verkar åter vara igång. Hörd 1720-1940 på den frekvensen 17837.4v kHz med bl.a. rancheras-musik. *Johnson i Cumbre*

Ännu en station som jag tror inte loggats i Europa. Själv hörde jag den i vintras i Florida med skaplig styrka och skickade en rapport, men tyvärr fick jag aldrig något svar. *CON*

GUATEMALA

Radio Cultural är igång på 5955 och 4780 kHz. *Malm i HCDX via Kur, Evans i Cumbre*

Radio Buenas Nuevas, Coatan hörd runt 0215 på 4799.8 kHz. Religiös px och musik. *Evans i Cumbre*

Meddelande från Dr. Madrid vid Radio Verdad:

Dear Friends

May I inform you that our short wave transmitter collapsed last Friday night (July 15, 2005) after a bad thunder storm. Today I changed conduction cables, but I was not able to finish the task due to another bad storm, and we were left without electricity after a very dangerous accident, when our antenna contacted a 35,000 volts wire, and it was held by the hands of one of our workers, but, Praise God, he got no harm at all. It was a miracle. We had not realized that the electrical company had just installed that new line, right in our antennas path. I will now require them to insolate it to avoid more danger. I am planning to finish installing the new antenna tomorrow morning and, then, I will repair the transmitter, which has one power transistor burned out. I hope to return on the air tomorrow afternoon, God willing. About one hour ago, electrical fluid was restored.

Thank you for your prayers.

Yours in Our Lord Jesus Christ

Dr. Édgar Amílcar Madrid

Director and Manager.

via Cumbre

HONDURAS

Radio Misiones Int./HRMI hörd runt 0100 på 3340 kHz. *Valko i Cumbre*

Radio Luz y Vida runt 0230 på 3249.6 kHz.

Evans i Cumbre

MEXICO

4810 XERTA, Radio Transcontinental da America, Mexico City, 0130-0320. Latiamerikansk pop, id och frekvens på spanska efter varje låt.

Slaen och Vestesen i SWN

6010 Radio Mil, Mexico City. Hörd med id "Estamos con la programación de Radio Mil, muchas gracias por estar con nosotros", "Radio Mil 1000 AM, onda corta banda internacinoal de 49 metros". *Mendez i SWN*

6184,96 Radio Educacion, Mexico City 0110-0215 med ring-in program och salsamusik.

Petersen och Vestesen i SWN

Radio Insurgente, som sänt på 6000 kHz (ex 5800) har inställt sina sändningar på obestämd tid. Man ska nu undersöka underlaget för SW-sändningar.

RNMN via DXW via Kur

PERU

Radio Cultural Amauta, Huanta hörd på 4955 kHz med ett relä av Voz Cristiana, Chile (//6070 kHz).

Malm i HCDX via Kur

KÄLLOR

Kur/Kurier (Tyskland), Cumbre(USA), RM/Radio-mailmaa (Finland), SWN/Short Wave News(Danmark), CON/Claes Olsson, Norrköping

QSL POSTEN

Gert Nilsson, Rodervägen 30, 891 78 BONÄSSUND | 0660 - 580 83 | qslposten@sdx.org

I glädjeruset efter Carolina Klüfts 800 meterslopp och världsmästartitel i sjukamp sätter jag mig för att i sista sekunden knäpa ihop månadens QSL-Post efter en sommar då DX-ingen har haft en mycket undanskuffad placering. Jobb i stugan, 14 dagars resa till Skåne och flytt hjälp åt sonen i Jönköping har lett till att loggen här hemma bara har 4 noter-ringar sedan den 5 maj. Lär inte bli så många QSL den närmaste tiden! Övriga DX-vänner verkar ha skött sig bättre eftersom bidragen har fortsatt att strömma in. Hela 15 bidragsgivare har anmält 167 QSL. Inte illa alls.

EUROPA

Belgien

R Vlanderen Int-1512 k dek mm 10d CCT

Danmark

Sky Radio Gladsaxe-91400 b LB
Sky R-95000 b godis nyckelband 5v DO
The Voice Gentofte-105400 b LB
R 100 Århus-106500 b 4 kort LB

Finland

R 603 Åland-603 email 4v BSN LWV
V/s Mike Spencer
R Vega-101400 b br 1v DO

Frankrike

R Corse Frequenza Mora-1404 b dek 1v SND
V/s Alain Durniak <alain.durniak@radiofrance.com>
R Nouveaux Talent-1575 QSL folder b 3v BSN

Grekland

Radiostation of Macedonia ERT3-7450 k vyk 2m CWE
V/s Tatiana Tsioli
Voice of Greece-11645 k sch map 1m BEFF

Italien

RAI, Emilia Romana, Bologna-567 k alm dek bokm
6m BEFF

R Six via IRRS-13840 k 4v LWV
R Subasio, Monte Cucco-87500 b keps LB
R 101 Monte Cavo, Roma-90100 k dek info LB

Lettland

R Tatra International-945 email 1d LWV
V/s via KREBS TV
R Tatra International-9290 email 1d LWV
FRS via Lettland-9290 k mm GRS

Nederländerna

R London International-1395 b 1m BEFF DO
V/s Big L Team. Kul att denna gamla bekanting kommer igång igen på mellanvägen. Onekligen några år sedan sist. Sändaren har tidigare varit igång under annat namn.
R Eins-1494 b k info 7v DO
(Ny för mig DO! Info?)

Polen

R Olsztyn-103200 email 1v DO

Portugal

R Portugal-9615 b k ek frimärke nyckelband sch 14v DO

Rumänien

R Romania-6135 2m BSN CCT

Ryssland

Special Radio, Moskva-6240 emails 1d BEFF LB
V/s Maria Anikeeva PR-Manager

Slovakien

R Regina Banská Bystrica-567 b info 2v SND
R Regina Bratislava-1098 k 1m JMA
R Slovakia Int-5915 k 2v BSN CCT

Slovenien

R Slovenija 1-918 k 1v LUR SND

Spanien

RNE1 Comunidad Valenciana-774 b 1v JOB
Euskadi Irratia, San Sebastian-819 k LB

frecuencias euskadirratria

RNE-1359 k dek frim 2v DO
Com Radio, Barcelona-91000 b k mm LB
Onda Madrid-101300 b dek LB

Storbritannien

Classic Gold 1260-1260 b d k 1v JOB
Carillon R-1386 email 1d JOB LB
V/s Jon Sketchley (G4DCE), Engineer
Korea World Radio-3955 k sch mm BSN CCT

Sverige

R Canada Int via Hörby-5850 k dek mm 4,5m BSN CCT
R Sweden-6065 k sch 1v BSN CCT
R 10-Mila Kungsängen-91800 b 2m BEFF
V/s Christer Hedin
R Skövde Garnisonmuseet-93300 b vimpel P4 souvenirer 2v BSN CCT
R Lidköping-93800 email LB
NRJ Kungsbacka-96900 b LB
Kanon FM Kalmar-98600 b LB
R Båstad-99800 k dek handledsband, nyckelband 1v DO
R Dalarna/Mora-101100 k 3d GRS
R Jämtland/Sveg-102200 k 4v GRS
R Västernorrland/Ånge-103100 k, nyckelband 3d GRS
Lugna Favoriter Kungsbacka-106800 vyk med qsl-text LB

Tjeckien

R Prag-5930 k kylskåpsmagnet mm 10d BSN CCT

Tyskland

R Multikulti, Stallupöner Allee-567 k dek info 2v SND
V o Russia, Zehlendorf-603 email 1d SND
V/s Elena Frolovskaya
Bremen Eins-936 k 10d BSN CCT

ERF Mainflingen-1539 k mm 5v BSN
DW, Jülich-6140 2v SND
V/s Horst Scholz
IBRA R-9520 k 2v BSN CCT

Vlaams Belang, Zwart of Wit via okänt QTH-15660 email 2d BEFF
V/s Alice De Coster
89.0 RTL Halle-89000 email 2d JOB
V/s Klaus Becker
R Nora, Kiel-101100 email 1d JOB
V/s Nurdane Köten, Servicedredaktion

Ukraina

R Ukraina-873 k 2v DO

Ungern

Magyar Katolikus R-810 b 1v DO SND
V/s Gabor Frischman

AFRIKA

Ascensionöarna

Star R Liberia via Ascension Islands-9525 email 3d BEFF
V/s James K. Morlu, Station Manager
UN R-17810 k 2,5m CCT

Djibouti

R Sawa, Djibouti-1431 email 3d SND
V/s <comments@radiosawa.com>

Gabon

Radio Japan via Moyabi-21820 k 1m CWE

ASIEN

Indien

AIR Indore-648 k 109d GN
V/s Y.K.Sharma som också berättar att deras emailadress är spectrum-manager@air.org.in

Kina

R China International-5960 k vyk bokm sch 3v BSN CCT

Sri Lanka

RFE/RL Iranawila-11910 k 30d LUR

Syrien

R Damascus-12065 k tidniung 4m CWE

Taiwan

R Taiwan International-3965 k dek musmatta mm 6v BSN CCT
Trans World R Broadcasting Ministry via Taipei-11940 b + 2 kort 2m BEFF
V/s Dau-Sheng Chu.

Turkiet

Voice of Turkey-15225 k 3v CWE

Uzbekistan

R Tashkent Int-5025 k b sch 5v CWE

NORDAMERIKA

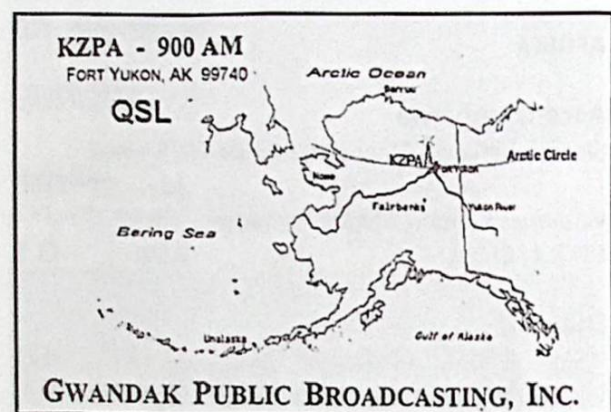
KHAR Anchorage AK-590 k 2v JOB LB

KENI Anchorage AKS-650 email 7v JOB

V/s Michael Ortega, Morning Show Producer

KCAM Glennallen AK-790 b 3m JMA

KZPA Fort Yukon AK-900 k b info 218d CKL

Kanada

CFWH Whitehorse YT-570 email 1v JOB

V/s Frank Fry, Program Manager fixade så att jag nu har alla 13 provinserna i QSL-Pärmen säger JOB

CFFR Calgary AB-660 b 11v JOB

V/s Jerry Pendree, Engineering Manager

CFPR Prince Rupert BC-860 email 1d JOB

V/s Ian Giesbrecht, Associate Producer ville ha en intervju med JOB så vips var han med i den lokala morgonshowen "Daybreak North"!

CKRU Peterborough ON-980 email 1d JOB

V/s Brian Ellis, Operations Manager

VOAR Mt. Pearl NL-1210 k info 140d CKL GBÖ

CFFB Iqaluit NU-1230 email 1d JOB

V/s Patrick Nagle, Area/Program Manager

USA

KMON Great Falls MT-560 b 3v JOB

V/s Skip Walters fixade stat nr 43 åt JOB

KNUS Aurora CO-710 email k GBÖ

KNX San Fransisco CA-1070 email LB

KHTK Sacramento CA-1140 b 225d CKL

KGYN Guymon OK-1210 b d GBÖ

V/s Richard Ryther, Op.Manager

WTJS, Jackson, TN-1390 email LB

Troligen första QSL till Europa

KARR Kirkland WA -1460 email 4m JMA

KXNO Des Moines IA-1460 k GBÖ

V/s Raleigh Rubenking, Chief Engineer

WTOP Washington DC-1500 b 6,5m BSN

KGDD Oregon City OR-1520 b 96d CKL

KSMH Auburn, CA-1620 b dek LB

WRDW Augusta, GA-1630 b SND

WTNI Biloxi MS-1640 email SND

V/s April Williams

Radio Marti-11930 b 515d CKL

VÄSTINDIEN

Kuba

R Enciclopedia, Holguin-1500 email SND

V/s Lic. Nora Rodríguez C

Puerto Rico

WBQN Super Borinquen PR-1160 b map mm GBÖ

V/s Luis R. Rivera, Gerente

SYDAMERIKA

Argentina

LT9 Radio Brigadier Lopez-1150 b dek br mm GBÖ

V/s Laura Taboada de Raffa

Bolivia

R Estambul-4496 email 39d GN

V/s Felima Bruno de Yamal, Propietaria. Säkert SM-1

Brasilien

R.Dif de Macapa-4915 3v JMA

Perú

R Santa Monica Cusco-4965 Brev f/up 76d GN

V/s Walter S. Farfán Flower Gerente General (efter f/up. Först hörd 3 mars 2003)

PACIFIC

Australien

R Australia-11660 k sch 2,5m CWE

PIRATER

R Spaceman-6305 email 8v LWV

UTILITY

NDB/LT, Alert, NU, CAN-305 email 3v JOB

V/s Patrice Sabourin, Commanding Officer som skickade med bilder och PowerPoint presentatione.

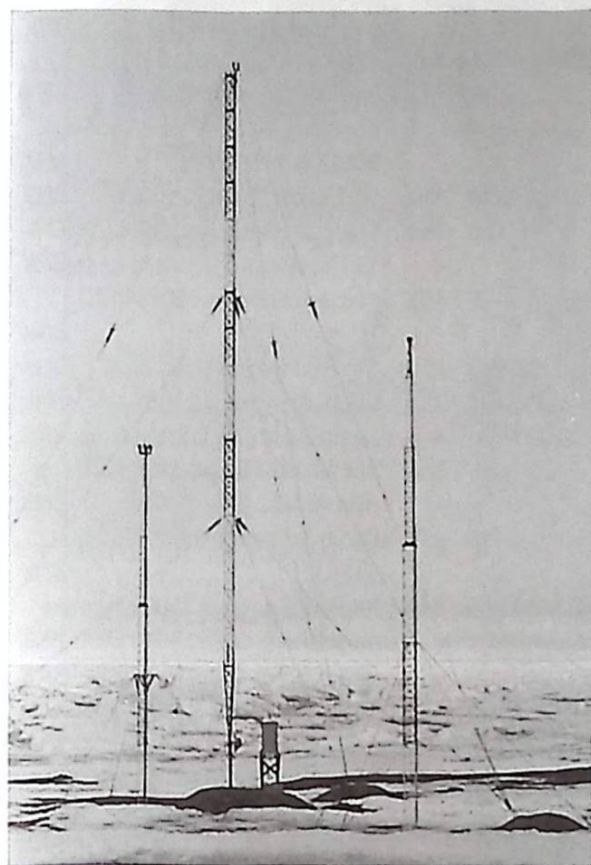
NDB/ISD, Svalbard, NOR-305,7 b 3v JMA

NDB/BJO, Björnöya Svalbard, NOR-316 b 3v JMA

NDB/OG, Gävle, S-326 b 2v JMA

NDB/FSK, Bodö/Fauske, NOR-326 b 2v JMA

NDB/KIT, Kittilä, FIN-328 b 4v JMA

(Illustrationen ovan kommer från LT Alert i kanadensiska Arktis. Det är JOB som bidragit!)

NDB/IB, Tallinn, EST-329 b		GBÖ
NDB/TLF, Toulouse, F-331,5 b, info, sch	2v	SND
V/s Patrick Darbo		
NDB/KUS, Kaunas, LTU-343 k	1v	SND
V/s Stasys Kudokas (LY2JI)		
NDB/L, Kittilä, FIN-344 b	4v	JMA
NDB/KRW, Krakow, PL-353 PPC	14d	LUR
NDB/OBA, Oseberg, IW-353 PPC	28d	LUR
NDB/G, Ivalo, FIN-354 b	4v	JMA
NDB/KD, Kolding, DNK-357 email	1h	SND
V/s Erik Gjørup <ekvd@post3.tele.dk>		
NDB/R, Rovaniemi, FIN-357 b	1v	JMA
NDB/RO, Kauhava, FIN-361 k b	6m	GRS
NDB/PI, Poitiers, F-363 k info	1v	SND
V/s Thierry Hunsicker <thierry.hunsicker@aviation-civile.gouv.fr>		
NDB/B, Kittilä, FIN-364	4v	JMA
NDB/SIE, Siedice, POL-367 k	14m	JMA
NDB/NSV, Svalbard, NOR-371 b	3v	JMA
NDB/TOL, Ivalo, FIN-380 b	4v	JMA
NDB/JP, Joensuu, FIN-401 b	2v	JMA
NDB/V, Ivalo, FIN-406 b	4v	JMA
NDB/PD, Palanga, PL-407 PPC	7d	LUR
NDB/WAO, Warsaw, PL-412 PPC	14d	LUR
NDB/BAZ, Bayreuth, D-420 A4 QSL b	6v	GRS
V/s Hans-O Müller		

NBD/POZ, Poznan, PL-429 PPC	21d	LUR
NDB/AKU, Ivalo, FIN-432 B	4v	JMA
NDB/DRE, Drezdenko, POL-440 k	14m	JMA
NDB/RZ, Rzeszow, PL-474 PPC	14d	LUR
NDB/ESA, Tallin Radio, EST-518 k vyk		GBÖ
Rogaland Radio, NOR-518 b		GBÖ
Den Helder, HOL-518 b		GBÖ
Malin Head Coast Guard, IRL-518 b		GBÖ
Archangelsk Radio, RUS-518 email		GBÖ
NDB/HG, Wroclaw, POL-525 k	14m	JMA
NDB/S, Bydgoszcz, PL-534 PPC	7d	LUR
NDB/SV, Stebliv, UKR-617 B	3m	JMA
NDB/KW, Koviagy, UKR-735 b	3m	JMA
CROSS Griz-Nez, F-1650 b info	2v	SND
V/s Didier Saouzanet		
Rogaland Radio, NOR-2182 email	2v	JMA
St. John's Marine Communications and Traffic Centre, VON-2598 b br	3m	BEFF
V/s Wayne Butler		
CHU, CAN-3300 k b	1m	JMA
SVO Olympia R, GRC-13170 b	2v	SND
V/s G Panagiotakis		

QSL-LIGAN

1	Björn Fransson, Visby	77
2	Göran Karlsson, Uppsala	74
3	Kjell Eriksson, Gammelstad	71
4	Jan Oscarsson, Umeå	63
5	Jan Malmesjö, Norrköping	53
6	Magnus Jespersion, Västerås	47
7	Leif Blomqvist, Halmstad	45
8	Claes-W.Englund, Danderyd	44
9	Lars Lundström, Borlänge	40
10	Christer Koivuranta, Luleå	37
11	Göthe Ringström, Sköllersta	34
12	Dan Olsson, Kävlinge	34
13	Gert Nilsson, Bonässund	33
14	Jan Rasmusson, Dalby	28
15	Christer Werner, Varberg	17
16	Michael Rosén, Tranås	17
17	Stefan Björn, Nybro	17
18	Lennart Weirell, Västerås	17
19	Jan Thörnblom, Malmö	16
20	Christer Brunström, Halmstad	15
21	Börje Sahlén, Tibro	15
22	Christer Carnegren, Tibro	13
23	Rob Eriksson, Skellefteå	12
24	Göran Bäckstrand, Åsbro	12
25	Jan-Erik Järlebark, Hallsberg	6
26	Roland Nilsson, Upphärad	4
27	Peter Aronsson, Mariestad	3
28	Björn Danielsson, Dals-Långed	2
29	Ullmar Qvick, Norrköping	2

RADANNONSER

Gratis för enskilda medlemmar - högst 5 rader!

Klubbar samt icke medlemmar, SEK 20 kr för fem rader.
Varje tillkommande rad kostar SEK 5 kr för alla.

Affärsmässig annonsering SEK 100 kr för 5 rader och
tillägg 10 kr per ytterligare rad.

Varje rad rymmer ca 50 nedslag.

Annonserna beställs hos huvudredaktionen under
adress:

ETER-AKTUELLT
c/o Casselbrant
Ringv 24B,
872 31 KRAMFORS
E-post: eteraktuellt@sdx.org

Annonserna ska betalas i förskott kontant eller svenska
ostämplade frimärken.

SÄLJES

Nästan obegagnad - ej anv. utomhus: Urverksradio
Baygen Freeplay från DX-köp. Uniden-scanner 66-
512 MHz inkl. nätbel. -Äldre men fullt OK: Sangean
ATS-803A, även CW & SSB. Finns i Örkelljunga, NV
Skåne, invid E4:an.
SM7COS, Erland, m-tel 070-3918285 dagtid.

**En liten radannons
kan ge stort resultat...**

ETER-AKTUELLT nr 8

Bidrag **Du** också med dina tips, QSL
eller artiklar!

Stoppdatum 7/9 -05 till
eteraktuellt@sdx.org
(se även sid 2 för adress m.m.)

Lättfångat forts

18.15 6015	343	Bible Voice Broadcasting. Eng. lördagar via Jülich.	BNK
18.15 6015	343	Bible Voice Broadcasting. Eng. lördagar via Jülich.	BNK
19.00 15640	454	Kol Israel. Nyheter på engelska. //	
		15615 & 11590 kHz.	BNK
19.00 7370	454	WYFR med tyskt program.	BNK
19.00 7380	353	Voice of Russia. Engelska //9890 & 12070 kHz.	BNK
19.00 9325	453	Voice of Korea // 12015 kHz. Tyska.	BNK
19.00 9490	554	WYFR med italienskt prog.	BNK
19.00 9525	353	CRI hade ryska // 11685 kHz.	BNK
19.30 9500	443	Radio Australia. Engelska.	BNK
20.00 15290	554	REE Madrid. Engelska. //9570 kHz mot Afrika.	BNK
20.00 9390	454	Radio Sverige. Ekot // 6065 & 1178 kHz.	BNK
21.00 5800	444	Radio Bulgaria // 7500 kHz med engelska.	BNK
21.00 7490	454	Radio Ukraine Int. med eng.	BNK
21.00 9525	454	Radio Budapest med engelska //	
		6025 kHz.	BNK
21.25 9760	454	Radio Finland med nyheter på svenska. Diskuterade riksdags- männens löner.	BNK
21.30 11875	454	Radio Serbia-Montenegro. Serbiska.	BNK
21.30 11905	554	Radio Tashkent Int. Engelska.	BNK

Stort tack för alla bidrag!! /MML

Bidragsgivare till detta nr:

AH	Anders Höök
BEFF	Björn Fransson, Visby
BNK	Börje Nilsson, Kungsbacka
BSN	Börje Sahlén, Tibro
CCT	Christer Carnegren, Tibro
CKL	Christer Koivuranta, Luleå
CWE	Claes-W.Englund, Danderyd
DO	Dan Olsson, Kävlinge
GBÖ	Göran Bäckstrand, Åsbro
GN	Gert Nilsson, Bonässund
GRS	Göthe Ringström, Sköllersta
HM	Hasse Mattisson, Växjö
JMA	Jan Malmesjö, Norrköping
JOB	Jan Oscarsson, Umeå
LB	Leif Blomqvist, Halmstad
LUR	Lars Lundström, Borlänge
LWV	Lennart Weirell, Västerås
CON	Claes Olsson, Norrköping
SND	Stefan Björn, Nybro

Stort tack till er alla och ha en trevlig höst!

ICOM

IC-R20

150kHz - 3305MHz AM/USB/LSB/CW/FM/WFM

DUAL WATCH

Mottagning av två band samtidigt.
Lyssna på en station och sök efter en andra station på ett annat band.

1250 MINNEN

25 minnesbanker. Varje minne kan lagra 8 tecken alfanumerisk text.

TALMINNE SOM STANDARD

Max 260 minuter (32MB) inspelningstid som kan uppdelas i 32 "spår".

Kan med CS-R20 överföras till dator.

EXTREMT SNABB SCANNING

Upp till 100kanaler per sekund i "VFO-scan"-läge.

AUTOMATISK LAGRING

Upp till 200 frekvenser kan automatiskt sökas upp och lagras.

HÖG DRIFTSTID

Upp till 11 timmars användning.

BP-206 Li-Ion batteri

3.7V, 1650mA

Pris

IC-R20 6875:-

JUST NU TILL

EA MEDLEMMAR 5875:-

STRÖMFÖRSÖRJNING

6 VDC via laddare/ nätadl BC-149.

R20 kan även drivas med 3 st AA batterier.

INBYGGD ANTENN

Ferritantenn för mellanvåg. Hörsnäck (tillbehör), kabeln på denna fungerar som antenn för UKV- bandet.

SE SIGNALER

Via bandscofet kan du se frekvenser samtidigt som du lyssnar.

Välj mellan 1 - 100kHz bandbredd.

VSC (Voice Scan Control)

Unviker signaler som ej är modulerade.

ÖVRIGT

Automatisk brusspär (även manuell).

AFC automatisk frekvensjustering.

CI-V styr R20 via PC (kräver CT-17).

Frekvensteg 0.01/0.1/0.5/1/5/6.25/

8.33/9/10/12.5/15/20/25/30/50/100kHz eller valfri 0.01-999.9kHz.

SET läge för personliga inställningar.

Storlek & vikt 60B142H35D mm, 320g

Flerfunktions störningsbegränsare.

Plus mycket mer.

NES10-MKII DSP HÖGTALARE

Önskar du bättre hörbarhet? Har du mycket störningar och brus?

NES10-MKII har en DSP som gör underverk. Du måste lyssna för att tro på det!

Högtalaren förbättrar tal avsevärt. Perfekt för dig som lyssnar på all slags radiokommunikation.

Strömbrytaren och förbikoppling av ljudet gör att du kan använda NES10-MKII även som en vanlig högtalare.

Lysdiod grön för aktiv DSP, röd för påslagen högtalare men ej aktiv DSP.

Artikelnummer 49601. Pris 1795:-

Tillbehör: 49696 variabelt nätaggregat 1.5 -12VDC, valbar polaritet, 0.5A

MFJ-1026 FASNINGSENHET

Med denna produkt kan man fasa bort störande stationer och störningar.

Fungerar på AM/SSB/CW/FM. Frekvensområde 1.5-30MHz.

MFJ-1026 kan användas till både transceiver och receiver (mottagare).

Läs test av Gert Nilsson på vår web.

MFJ-1026 artikelnummer 33102. Pris 3500:- JUST NU 2500:-

NES10-MKII DSP HÖGTALARE

- Reducerar störningar 9 - 35dB
- 8 valbara inställningar för eliminering av störningar
- Kompakt och robust högtalarlåd, 110B65H55D mm, vikt 200g
- Tonreduktion 4 - 65 dB
- Uttag för hörlur 3.5 mm mono
- Justerbar hållare med skruv ingår samt gummiöfötter.
- 12 - 24VDC, 500mA
- Justerbar ingångskänslighet
- Kabel (2 m) till högtalaruttag ingår med 3.5 mm monokontakt
- DC-kabel med säkring ingår
- Max ineffekt 5W RMS
- Max uteffekt 2.5W RMS
- Inbyggd förstärkare

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

Box 208, 651 06 Karlstad

Besöksadress: Fallvindsgatan 3-5

Telefon 054 - 67 05 00

Telefax 054 - 67 05 55

ÖPPET TIDER

LUNCHSTÄNGT

EJ LÖRDAGAR

09.00-16.00

12.00-13.00

Postgiro 33 73 22 - 2

Bankgiro 577 - 3569

Internet: <http://ham.srsab.se>

www.icom.nu

Email: ham@srsab.se

F00361

NR 7/2005

200512

STIG GRANFELDT

HEM VÄGEN 8 A

653 47

KARLSTAD

POSTTIDNING B

Avsändare:

Sveriges DX.Förbund

Box 25145

750 25 UPPSALA

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

ICOM

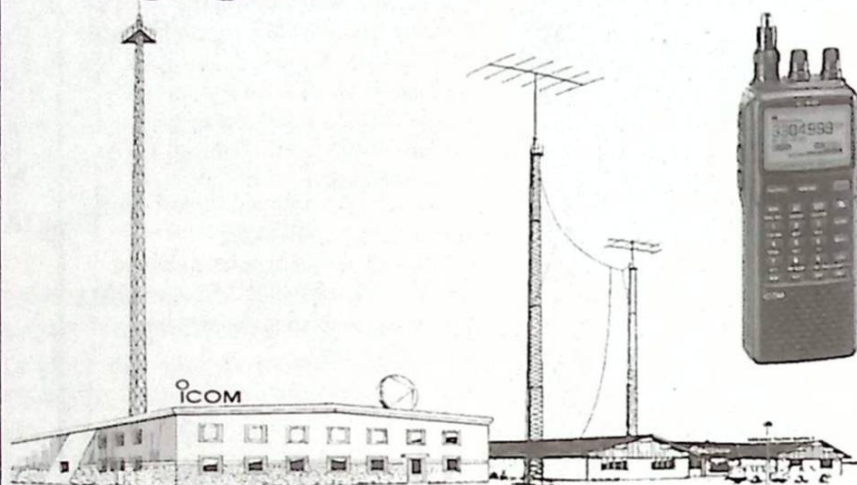
SRSAB är generalagent för Skandinavien

IC-R8500

All-mode trafikmottagare
100kHz-1300 MHz

IC-R20

All-mode scannermottagare
150kHz-3300 MHz

SRSAB är även agent för Daiwa, MFJ, Comet, Diamond, Datong, Araki, Barker & Williamsson, Bencher, Kantronics, Dressler, Emotator, Skyview, JRC, Revex, AOR, Yupiteru, Lowe, Tokyo Hy-Power, Grauta, Aquaman, Nietzsche, Heil, Optoelectronics, WIMO, RF-Systems, Geochron, Hozan, Cushcraft, Hy-Gain, AMP, Hari, SSB, SCS mfl

Vårt utbud av utrustning omfattar: Transceivrar, mottagare, scanners, mobil-/bas-antennar, slutsteg, packetradio, böcker, aktiva antenner, instrument, rotorar, manipulatorer, vädersatellitutrustning, telegrafnycklar, dataprogram, antennavstämningssenheter, kontakter, tillbehör, elektronikkomponenter mm

Vår professionella avdelning har bl.a. följande: marin VHF-radio, HF marinradio, flygradio, landmobil radio, jaktradio, SRBR (Allemansradio) mm

Om Du handlar hos oss kan Du använda
bl.a. följande kort: Visa, Mastercard & Eurocard.
Vi kan hjälpa Dig med avbetalning.

SWEDISH RADIO SUPPLY AB

communication equipment and services

Postadress (brev): Box 208, 651 06 Karlstad

Besöks & Leveransadress (paket):

Fallvindsgatan 3 - 5, 652 21 Karlstad

Momsreg. nr SE 55 63 51 59 14 - 01

Telefon 054 - 67 05 00

Telefax 054 - 67 05 55

ÖPPETTIDER 09.00 - 16.00

LUNCHSTÄNGT 12.00 - 13.00

EJ LÖRDAGAR

Postgiro 33 73 22 - 2

Bankgiro 577 - 3569

Internet: <http://ham.srsab.se><http://www.icom.nu>Email: ham@srsab.se